

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

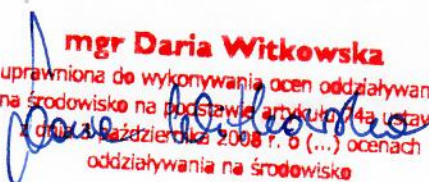
**miasta Włocławek dla obszaru położonego
w rejonie ulicy Prymasa Wyszyńskiego,
zawartego pomiędzy ulicą Prymasa Wyszyńskiego,
ulicą Rzeczną, Parkiem Sienkiewicza, ulicą Okrzei,
rzeką Wisłą oraz rzeką Zgłowiączką**

organ sporządzający:

Prezydent Miasta Włocławek

wykonawca:

**Pracownia Ochrony Środowiska
i Systemów Informacji Geograficznej
GEOECOM**

mgr Daria Witkowska
uprawniona do wykonywania ocen oddziaływania
na środowisko na podstawie artykułu 14a ustawy
z dnia 3 października 2008 r. o (...) ocenach
oddziaływania na środowisko

wrzesień 2020

1.	WSTĘP	5
2.	OPIS ZAWARTOŚCI OCENIANEGO DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAWARTYCH W NIM CELÓW	6
3.	OCENA I DEFINICJA PROBLEMÓW ŚRODOWISKOWYCH OBSZARU PLANU	14
4.	CELE OKREŚLONE W INNYCH DOKUMENTACH DOTYCZĄCYCH OBSZARU MIEJSCOWEGO PLANU	14
5.	OPIS I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU PLANU	15
5.1.	Położenie obszaru opracowania	15
5.2.	Klimat i zjawiska atmosferyczne	17
5.3.	Rzeźba terenu	18
5.4.	Budowa geologiczna	19
5.5.	Wody podziemne	20
5.6.	Wody powierzchniowe	20
5.7.	Walory przyrodnicze	21
5.8.	Obiekty kultury materialnej	22
6.	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE I OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODY	23
6.1.	Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych przed antropopresją	23
6.2.	Ocena zachowania walorów krajobrazowych terenu	25
6.3.	Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi	25
6.4.	Przydatność terenu do rozwoju funkcji użytkowych	25
7.	CHARAKTERYSTYKA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU, W TYM SZCZEGÓLNIIE DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH	26
7.1.	Degradacja powietrza atmosferycznego	26
7.2.	Degradacja gleb i degradacja powierzchni ziemi	28
7.3.	Degradacja wód powierzchniowych i podziemnych	28
7.4.	Hałas	29
7.5.	Oddziaływanie w zakresie pola elektromagnetycznego	33
7.6.	Zagrożenie ryzykiem poważnej awarii przemysłowej	34
8.	CHARAKTERYSTYKA POTENCJALNYCH ZMIAN ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU	34
9.	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURY2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	34
10.	OPIS STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYMI ZNACZĄCYMI SKUTKAMI DLA ŚRODOWISKA I OBSZARÓW NATURA 2000	41
11.	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, A SZCZEGÓLNIIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000	42
12.	INFORMACJE O STOSOWANYCH METODACH SPORZĄDZANIA PROGNOZY	42
13.	PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU	43
14.	OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000	43
15.	ANALIZA WARIANTOWA	44
16.	WNIOSKI	44
17.	STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	45
18.	OŚWIADCZENIE	46
19.	LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY	46

ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY

1. WSTĘP

Niniejsza prognoza jest częścią procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego opracowywanego na podstawie uchwały nr XL/14/2018 Rady Miasta Wrocławek z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wrocławek dla obszaru położonego w rejonie ulicy Prymasa Wyszyńskiego, zawartego pomiędzy ulicą Prymasa Wyszyńskiego, ulicą Rzeczną, Parkiem Sienkiewicza, ulicą Okrzei, rzeką Wisłą oraz rzeką Zgłowiączką. Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona w oparciu o opracowanie ekofizjograficzne. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko opiera się o przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.) – zwanej dalej „ustawą ooś”.

Podstawą formalną wykonania opracowania jest zlecenie Urzędu Miasta Wrocławek. Całość prac wykonanych w celu sporządzenia niniejszego opracowania spoczywała po stronie autorów - Jakuba Makarewicza i Darii Witkowskiej. W opracowaniu Prognozy wykorzystano materiały źródłowe, których wykaz zamieszczono na końcu opracowania.

Obligatoryjny zakres prognozy oddziaływania na środowisko opracowywanej na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego precyzuje art. 51 ustawy ooś. Zakres ten został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Organy nie wniosły zmian w zakresie prognozy w przedmiotowej sprawie, w stosunku do zakresu zawartego w ustawie ooś.

Prognoza sporządzona została według zaleceń zawartych w podręczniku „Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych” M. Kistowskiego i M. Pchałka (2009). Obejmuje ona cztery części podstawowe i piątą – podsumowującą, na które składają się:

- Część dokumentacyjno-analityczna, polegająca na określeniu metod sporządzania prognozy, omówieniu treści ocenianego projektu dokumentu planistycznego oraz celów sformułowanych w innych przyjętych lub wcześniej przygotowanych dokumentach dotyczących przestrzeni przedmiotowego obszaru, a także na charakterystyce stanu środowiska oraz problemów ochrony środowiska (szczególnie odnoszących się do obszarów i obiektów chronionych w świetle u.o.p.) w obszarze objętym opracowaniem.
- Część dotycząca oceny zgodności z innymi dokumentami, polegająca na ocenie wewnętrznej zgodności dokumentu, sposobu uwzględnienia w analizowanym dokumencie celów (w szczególności dotyczących ochrony środowiska) sformułowanych w innych dokumentach dotyczących opracowywanego obszaru, a także ocenie sposobu uwzględnienia w ocenianym dokumencie problemów ochrony środowiska występujących na analizowanym obszarze, szczególnie dotyczących ochrony przyrody.
- Część oceny oddziaływania na środowisko, która obejmuje określenie przewidywanych znaczących oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, ludzi oraz wybrane elementy środowiska „zbudowanego” oraz na cele i przedmiot ochrony, jak i integralność oraz spójność obszarów Natura 2000.
- Część konkluzji i wskazań dotyczących zmian projektu dokumentu, stanowiących kluczowe wnioski z przeprowadzonej oceny, zawierające w szczególności charakterystykę oddziaływań i ich istotności (w tym dla gatunków i siedlisk o znaczeniu priorytetowym) oraz propozycje: 1) działań łagodzących, 2) rozwiązań alternatywnych w stosunku do zawartych w ocenianym dokumencie w tym odrębnie dla działań mogących powodować znaczące negatywne skutki dla celów i przedmiotów ochrony oraz integralności i spójności obszarów N2000, 3) działań kompensujących negatywne skutki dla środowiska, a szczególnie dla obszarów N2000, 4) metod monitorowania skutków realizacji ustaleń ocenianego dokumentu planistycznego dla środowiska.
- Część podsumowująca, zawierająca wnioski z wcześniej przeprowadzonych etapów.

Główną częścią prognozy jest identyfikacja źródeł zagrożeń oraz określenie przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych, na środowisko i jego poszczególne elementy z uwzględnieniem zależności między nimi.

Prognoza jest wysoko specjalistycznym instrumentem posiadającym wszystkie cechy analizy systemowej. Jako taka stosuje metody otwarte, dostosowane do rodzaju i charakteru analizowanego dokumentu - tj. projektu planu. Jej zadaniem jest wskazywanie i przedstawianie skutków środowiskowych związanych z przyszłym uchwaleniem przez decydentów projektu planu oraz sposobów uniknięcia niepożądanych skutków działań.

Prognoza do projektu planu nie jest dokumentem, który w sposób ilościowy wskazuje presje i oddziaływania, wynikające z realizacji zapisów planu, a pokazuje, na przykładzie konkretnych przykładów, ogólny kierunek, w którym zmierzać będą przyszłe problemy środowiskowe wynikające z realizacji dokumentu. Jest to wynikiem stosunkowo ogólnych danych o przyszłych inwestycjach, szczególnie w odniesieniu do szczegółów technicznych, które mogą mieć istotne znaczenie dla wielkości wywieranych presji środowiskowych. Skupiono się zatem na określeniu jakościowym kierunków przemian oraz poddano charakterystyce cechy poszczególnych oddziaływań.

2. OPIS ZAWARTOŚCI OCENIANEGO DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAWARTYCH W NIM CELÓW

Obszar projektu planu jest położony w centralno-zachodniej części miasta Włocławek. Obejmuje tereny w jednostce Zazamcze, przy granicy ze Śródmieściem, o zróżnicowanej strukturze funkcjonalnej zabudowy. Na północy obszaru występują tereny zielone wzdłuż koryta Wisły oraz przystań wodna. Na wschodzie obszar obejmuje część koryta Zgłowiączki. W centralnej części znajduje się zabudowa usługowa i produkcyjna, z którą sąsiadują budynki mieszkalne.

Pod względem środowiskowym obszar w części zabudowanej przedstawia uwarunkowania typowe dla obszarów miejskich, niemal całkowicie wynikające z działalności człowieka. Z kolei na północy występują tereny o seminaturalnych zbiorowiskach roślinnych, w tym porastających niewielką skarpe wiślaną – zadrzewienia i zakrzaczenia o cechach zdegradowanego łągu. Na północnym wschodzie zieleń ma charakter zaplanowany, antropogeniczny.

Flora obszaru nie wykazuje znacznego zróżnicowania, nie występują tam też siedliska cenne przyrodniczo. Na terenach niezabudowanych, których zostało już niewiele, dominują zbiorowiska ruderalne, towarzyszące trawom i innym roślinom przystosowanym do warunków miejskich i niezbyt urodzajnych siedlisk. Dla terenów zabudowanych charakterystyczne jest występowanie zieleni urządzonej, o charakterze ozdobnym czy izolacyjnym. Świat zwierzęcy reprezentowany jest głównie przez awifaunę, typową dla warunków miejskich, ale też ptactwo wodne, związane z korytarzem ekologicznym Wisły.

Pod względem abiotycznym obszar planu należy do obszarów przekształconych. Budowa geologiczna na terenach zainwestowanych zawiera warstwę nasypów niekontrolowanych. Rzeźba terenu została przekształcona na skutek wielofazowych zmian związanych chociażby z budową ciągów komunikacyjnych i lokalizowaniem zabudowy. W północnej części obszaru występują ponadto tereny o znacznym nachyleniu, zagrożone ruchami masowymi oraz osuwisko nieaktywne.

Ponieważ obszar planu podporządkowany jest człowiekowi i jego gospodarce pojawiają się tu problemy wpływu działalności człowieka na środowisko. Problemy te dotyczą przede wszystkim hałasu generowanego przez ruch drogowy oraz jakości powietrza. Sprawy związane z gospodarką ściekową i odpadami zostały w zasadzie rozwiązane lub są obecnie rozwiązywane w ramach bieżącego dostosowania do obowiązujących w tym zakresie uregulowań prawnych.

Generalnie obszar projektu planu nie zalicza się do specjalnie różnorodnych pod względem środowiska przyrodniczego, jednak typowo miejskie zagadnienia ochrony środowiska: przed hałasem i zanieczyszczeniem powietrza, leżą w zasięgu problematyki poruszanej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Odpowiednie rozwiązania planistyczne powinny również rozwiązać problemy funkcjonalno-przestrzenne obszaru i pozwolić na osiągnięcie ładu przestrzennego.

Obecnie na obszarze projektu planu obowiązują ustalenia następujących uchwał Rady Miasta Włocławek:

- nr 124/XIV/99 z dnia 29 listopada 1999 r. oraz nr 146/XVI/99 z dnia 28 grudnia 1999 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar wyodrębniony z części terytorium miasta Włocławka, położony w dzielnicy „Zazamcze” przy ul. Piwnej 1 i 3, działki nr 11 i 12 – przeznaczenie terenu: usługi nauki ponadlokalne, usługi sportu ponadlokalne, usługi nauki i sportu ponadlokalne, zieleń izolacyjna, tereny komunikacji;
- nr 46/XLIX/2006 z dnia 5 czerwca 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie ewidencyjnym miasto Włocławek, w zakresie obszaru ograniczonego ulicą Okrzei, terenem Parku im. H. Sienkiewicza, ulicą Piwną, rzeką Wisłą oraz przepompownią ścieków – przeznaczenie terenu: usługi, usługi nieuciążliwe, funkcja przemysłowa i składowa, usługi z dopuszczeniem istniejącej zabudowy mieszkaniowej, funkcja mieszkaniowa wielorodzinna, zieleń publiczna urządzona z usługami sportu i rekreacji, usługi z zielenią parkową, funkcja mieszkaniowa jednorodzinna, funkcja mieszkaniowa z usługową, tereny komunikacji;
- nr 78/XX/2008 z dnia 27 sierpnia 2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek dla obszaru położonego we Włocławku pomiędzy: zachodnią granicą działki nr 12/3 KM 34, ulicami Toruńską, Prymasa St. Wyszyńskiego, wschodnią granicą działki nr 3/2 KM 35, częścią południowej granicy i wschodnią granicą działki nr 3/4 KM 35, częścią południowej granicy działki nr 2/1 KM 23, zachodnim brzegiem rzeki Zgłowiączki oraz południowym brzegiem rzeki Wisły – przeznaczenie terenu: usługi nieuciążliwe, funkcja przemysłowa oraz składowa, usługi nieuciążliwe, usługi nieuciążliwe, zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, zieleń publiczna urządzona z dopuszczeniem usług sportu, rekreacji, turystyki, gastronomi, wody powierzchniowe śródlądowe, zieleń parkowa, tereny komunikacji;
- nr IX/73/11 z dnia 9 maja 2011 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie obszaru położonego we Włocławku pomiędzy brzegiem rzeki Wisły na odcinku od ujścia rzeki Zgłowiączki do zachodniej granicy nieruchomości nr 1/26 KM 48, wzdłuż tej granicy i w kierunku zachodnim wzdłuż granicy działki nr 3/6 i 3/1 KM 48, ulicą Ogniową, Chmielną, Wronią, Okrzei do wysokości ulicy Kościuszki, granicą obszarów kolejowych, ulicą Szpitalną, Okrzei i zachodnią granicą Parku im. H. Sienkiewicza, ulicą Wyszyńskiego oraz zachodnim brzegiem rzeki Zgłowiączki z wyłączeniem terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego uchwalonymi po 1 stycznia 1995 r. – przeznaczenie terenu: ulica zbiorcza, ulica główna, wody powierzchniowe z dopuszczeniem obiektów z zakresu urządzeń wodnych (kładki i mostki piesze oraz pomosty).

Uzasadnienie do Uchwały o przystąpieniu do sporządzenia przedmiotowego miejscowego planu powołuje się na przeprowadzoną analizę w sprawie aktualności „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek” oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, która wykazała, iż wszystkie miejscowe plany w granicach analizowanego obszaru utraciły aktualność z uwagi na zmianę przepisów ustawy Prawo wodne. Dodatkowo miejscowy plan z 2008 r. utracił aktualność z uwagi na zmianę przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska oraz przepisów odrębnych w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi, a także w stosunku do zmiany przepisów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Dodatkowo potrzebę zmiany obowiązujących miejscowych planów potwierdziła analiza wniosków złożonych w sprawie analizowanych terenów.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania fizyczne, przyrodnicze oraz wynikające z dotychczasowego zagospodarowania przestrzeni, obszar planu został podzielony na tereny funkcjonalno-przestrzenne, charakteryzujące się odmiennymi warunkami, wpływającymi na ich obecne i docelowe przeznaczenie, zagospodarowanie i użytkowanie. Jednostki te są wyraźnie zdefiniowane w strukturze przestrzennej.

W granicach projektu miejscowego planu wyznaczono tereny:

- **WS** – śródlądowe wody powierzchniowe płynące;
- **ZP/ZZ** – teren zieleni, obszar szczególnego zagrożenia powodzią;
- **U/ZZ** – usługi, obszar szczególnego zagrożenia powodzią;
- **U** – usługi;
- **P/U** – przemysł, produkcja, magazyny, usługi;
- **MW/U** – zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, usługi nieuciążliwe;
- **KD-GP*** – droga główna ruchu przyspieszonego publiczna;
- **KD-Z*/ZZ** – droga zbiorcza publiczna, obszar szczególnego zagrożenia powodzią;
- **KD-L*** – droga lokalna publiczna;
- **KD-L*/ZZ** – droga lokalna publiczna, obszar szczególnego zagrożenia powodzią;
- **KD-D*** – droga dojazdowa publiczna;
- **KDX*** – ciąg pieszo-jezdny publiczny;
- **KX*/WS** – ciąg pieszy publiczny, śródlądowe wody powierzchniowe płynące.

Rozwiązania przyjęte w ocenianym dokumencie

W projektowanym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jako funkcję dominującą można wskazać usługi i produkcję. Terenom mieszkaniowym towarzyszyć ma zabudowa usługowa, na innych terenach istniejące budynki mieszkalne mają zostać poddane adaptacji na cele usługowe. Mniejszą część zajmują tereny pod zielen, rekreację. Dopelnieniem jest układ komunikacyjny zintegrowany z pozostałą częścią miasta.

Na obszarze objętym projektem planu zakazano lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych, w tym przedsięwzięć mogących niekorzystnie oddziaływać na zdrowie ludzi oraz zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, z wyłączeniem niezbędnej infrastruktury technicznej, sieci i urządzeń telekomunikacyjnych oraz urządzeń wodnych, w tym związanych z ochroną przeciwpowodziową. Ustalono, iż zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w terenach przeznaczonych pod usługi oraz w terenach przeznaczonych pod przemysł, produkcję i magazyny, dotyczy wyłącznie lokalizacji nowych inwestycji z tej grupy przedsięwzięć.

Zakazano również lokalizacji grzebowisk, instalacji do spopielania zwłok, instalacji do przetwarzania, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, instalacji do przetwarzania, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów innych niż niebezpieczne, w tym składowisk odpadów niebezpiecznych oraz innych niż niebezpieczne, w tym określonych w przepisach odrębnych, za wyjątkiem niezbędnej infrastruktury technicznej. Ponadto zakazano lokalizowania punktów do zbierania lub przetwarzania odpadów i surowców wtórnych, z wyłączeniem takich punktów wynikających ze specyfiki zabudowy przemysłowej, produkcyjnej, magazynowej lub ze specyfiki usług, w tym z zastrzeżeniem, że mogą być lokalizowane wyłącznie w budynkach na terenach działek budowlanych z tą zabudową oraz z wyłączeniem punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Dodatkowo, na działkach budowlanych z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, z zabudową mieszkaniową wielorodzinną i usługami nieuciążliwymi, usługami nieuciążliwymi, na działkach budowlanych z podlegającą adaptacji taką zabudową, na działkach budowlanych z zabudową mieszkaniową jednorodziną podlegającymi adaptacji oraz na działkach budowlanych sąsiadujących bezpośrednio z taką zabudową, dopuszczono wyłącznie usługi nieuciążliwe oraz ustalono: zakaz nowych funkcji magazynowo-składowych, w tym hurtowni; zakaz nowych funkcji usługowych z zakresu prosekatorium, obiektów przygotowywania i przechowywania zwłok, zakładów pogrzebowych, zakładów kamieniarskich i ich ekspozycji oraz stolarni; zakaz nowych funkcji usługowych z zakresu obsługi motoryzacji lub remontu środków transportu, jak: warsztaty naprawcze, lakiernie, blacharnie, stacje paliw, stacje kontroli pojazdów inne niż podstawowe, autokomisy oraz serwisy wymiany lub wulkanizacji ogumienia; istniejące usługi o ww. funkcji ustalono wyłącznie jako podlegające adaptacji, z wykluczeniem zwiększenia powierzchni zabudowy lub zwiększenia oddziaływania na środowisko – adaptacja funkcji z wykluczeniem adaptacji usług uciążliwych określonych w przepisach odrębnych w zakresie ochrony środowiska.

Ustalono nakaz wyposażenia obiektów budowlanych usług, przemysłu i produkcji w urządzenia nie powodujące pogorszenia standardów jakości środowiska, w tym w celu ochrony przed hałasem drganiami i emisjami zanieczyszczeń oraz eliminacji zagrożeń dla higieny i zdrowia właścicieli i użytkowników nieruchomości położonych na terenach i działkach budowlanych z zabudową: mieszkaniową wielorodzinną, mieszkaniową wielorodzinną i usługami nieuciążliwymi, mieszkaniową jednorodziną, mieszkaniową jednorodziną z usługami nieuciążliwymi, usługami nieuciążliwymi oraz z usługami oświaty i nauki, a także w bezpośrednim sąsiedztwie z terenami, na których zlokalizowana jest taka zabudowa. Ponadto wprowadzono nakaz zastosowania odpowiednich zabezpieczeń akustycznych doprowadzających poziom hałasu do wartości zgodnych z obowiązującymi normami. W zakresie ochrony przed hałasem dodatkowo przypisano tereny do grup, dla których w przepisach odrębnych określone zostały dopuszczalne poziomy hałasu.

W związku z położeniem części analizowanego obszaru w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 „Subniecka Warszawska” ustalono, iż wszelkie projektowane inwestycje nie mogą pogorszyć jakości wód zbiornika przeznaczonego do zaopatrzenia ludności w wodę. Ponadto dla terenów planu położonych w GZWP nr 215 ustalono nakaz wykonywania nawierzchni dróg, parkingów, miejsc do parkowania, placów manewrowych i placów składowych, z materiałów uniemożliwiających wnikanie substancji szkodliwych do ziemi, a odprowadzanie z nich wody opadowe i roztopowe ujmować w systemy kanalizacyjne.

Ze względu na położenie obszaru w zasięgu występowania obszarów osuwania się mas ziemnych wyznaczono obszar zagrożony ruchami masowymi, obszar osuwania się mas ziemnych – osuwisko nieaktywne – obejmujący osuwisko oraz jego strefę buforową o szerokości od 10,0 m od granicy osuwiska. Na obszarach tych obowiązują specjalne zasady w zakresie lokalizowania zabudowy lub włączające taką możliwość. Specyficzne warunki geologiczno-inżynierskie wpłynęły również na uwzględnienie w projekcie planu obszaru wpływu skarpy doliny Wisły, terenów o spadku powyżej 10%, a także terenów o dostatecznej lub niedostatecznej przydatności gruntów dla rolnictwa. Do obszarów, których dotyczą odrębne przepisy należą również obszary szczególnego zagrożenia powodzią: obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat) oraz obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat). W granicach obszaru planu znajdują się również obszary, gdzie prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat). Zgodnie z projektem planu tereny śródlądowych wód powierzchniowych płynących – rzeki Wisła i Zgłowiączka – służą ochronie przed powodzią, regulacji i utrzymaniu wód.

Na obszarze planu znajdują się zabytki nieruchome podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych, jako budynki wpisane do rejestru zabytków, w tym wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków i Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków, a także podlegające ochronie na podstawie ustaleń miejscowego planu. W stosunku do tych obiektów dokument przewiduje głównie ich ochronę poprzez nakaz utrzymania historycznego rozwiązania architektonicznego elewacji, gabarytów

oraz kształtu dachu. Ponadto ustalono granice strefy historycznej struktury przestrzennej miasta Włocławka, dla której zawarto szereg ustaleń, mających na celu jej zachowanie i ochronę. W stosunku do strefy ochrony archeologicznej, podlega ona udostępnieniu do inwestorskich badań archeologicznych w przypadkach określonych przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków.

Projekt planu reguluje zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego. Ustalenia te mają zasadnicze znaczenie w kontekście ochrony walorów krajobrazowych, a także zasobów przyrody. Jest to ważne ze względu na fakt, iż północne obrzeża obszaru zawierają się w granicach Obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły, a także Obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły. Projekt planu przewiduje w tym zakresie respektowanie przepisów odrębnych.

W dokumencie ustalono maksymalną ochronę zieleni – poprzez zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie roślinności drzewostanu, a także prowadzenie działalności inwestycyjnej przy zachowaniu przepisów odrębnych dotyczących wycinki drzew i krzewów. Przewidziano również nakaz wprowadzenia zieleni izolacyjnej w postaci zespołów roślinności utworzonej przez drzewa i krzewy zimozielone, jako naturalnej bariery ochronnej dla sąsiadujących terenów przed uciążliwościami, w wyznaczonych do tego miejscach. Na terenach ZZ/ZP ustalono zagospodarowanie zielenią w ramach ochrony przeciwpowodziowej oraz w formie nowych nasadzeń drzew i krzewów z możliwością wzbogacenia o gatunki dobrane do potrzeb rodzimego ekosystemu, na warunkach wynikających z przepisów odrębnych.

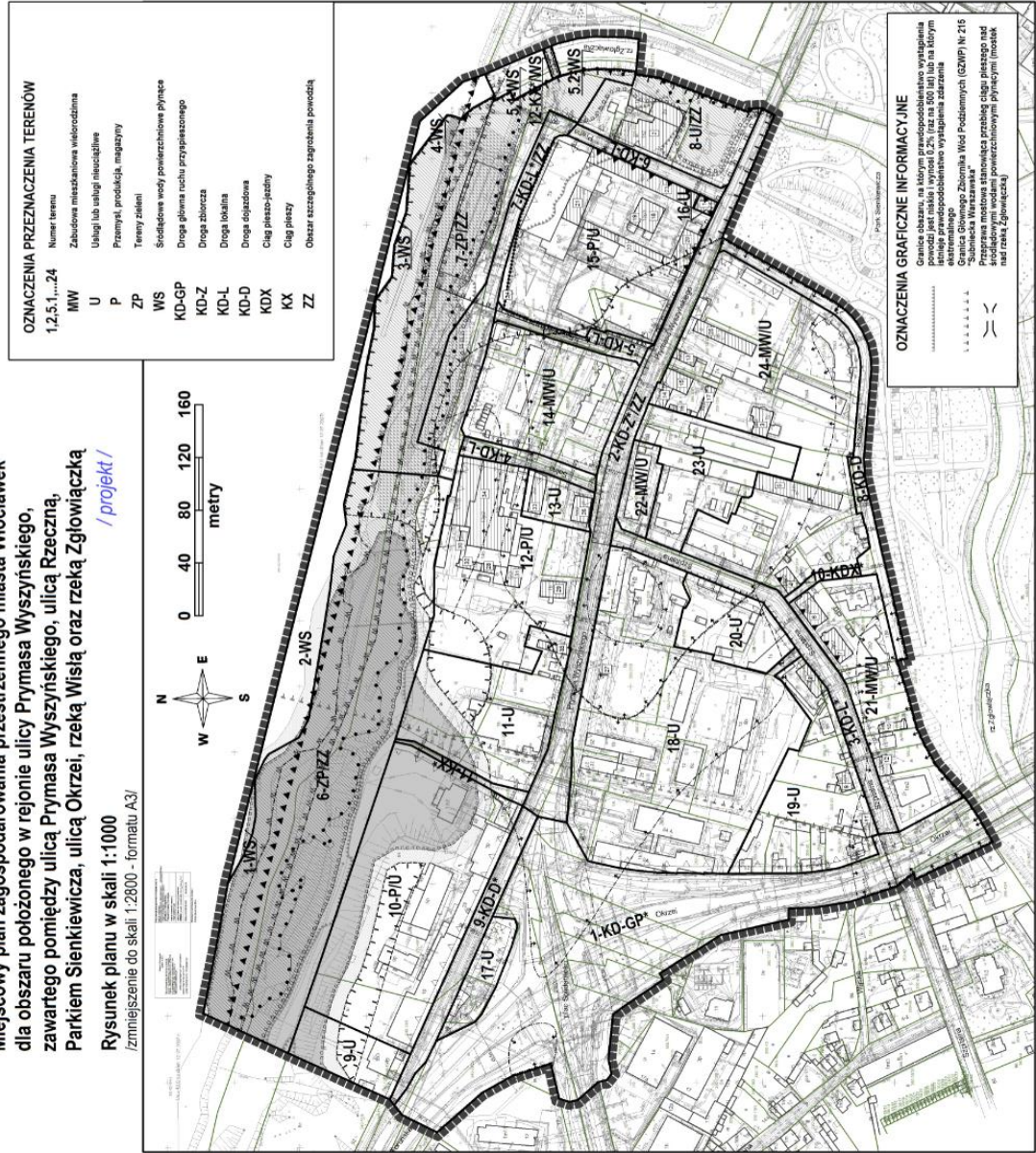
Na terenach WS ustalono ochronę wód powierzchniowych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ustalono również ochronę urządzeń wodnych związanych z obsługą i funkcjonowanie terenu, w tym związanych z obsługą podlegającej adaptacji zabudowy usługowej przystani rzecznej oraz związanych z ochroną przeciwpowodziową. Na terenach wzdłuż rzeki Wisły i Zgłowiączki ustalono pozostawienie pasa szerokości minimum 10 m od linii rozgraniczającej teren, jako wolnego od zagospodarowania, z wyłączeniem wykonywania oraz utrzymywania urządzeń wodnych oraz związanych z ochroną przeciwpowodziową. W obszarze osuwania się mas ziemnych ustalono ochronę zieleni utworzonej przez drzewa i krzewy, jako naturalnej bariery ochronnej terenu, a także zagospodarowanie zielenią w formie nowych nasadzeń drzew i krzewów z możliwością wzbogacenia o gatunki dobrane do potrzeb rodzimego ekosystemu.

W zakresie infrastruktury technicznej ustalono prowadzenie sieci co do zasady po terenach układu komunikacyjnego. Zaopatrzenie w wodę zostanie zapewnione w oparciu o sieć wodociągową. Ścieki mają być odprowadzane do sieci kanalizacyjnej. Przewidziano sposób zaopatrzenia w ciepło w oparciu o indywidualne źródła niskoemisyjne i bezemisyjne.

Uregulowano również kwestie w zakresie obsługi komunikacyjnej oraz miejsc postojowych. Określono przepisy dla sieci dróg, przez co zapewniono sprawną komunikację terenów. Ustalono również szczegółowe zasady kształtowania zabudowy dla wyznaczonych terenów, dając wyraz zasadom zrównoważonego rozwoju i nawiązując do walorów estetycznych krajobrazu.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Wrocław dla obszaru położonego w rejonie ulicy Prymasa Wyszyńskiego, zawartego pomiędzy ulicą Prymasa Wyszyńskiego, ulicą Rzeczną, Parkiem Sienkiewicza, ulicą Okrzei, rzeką Wisłą oraz rzeką Zgłowiączką

Rysunek planu w skali 1:1000
Zmniejszenie do skali 1:2800 - formatu A3/

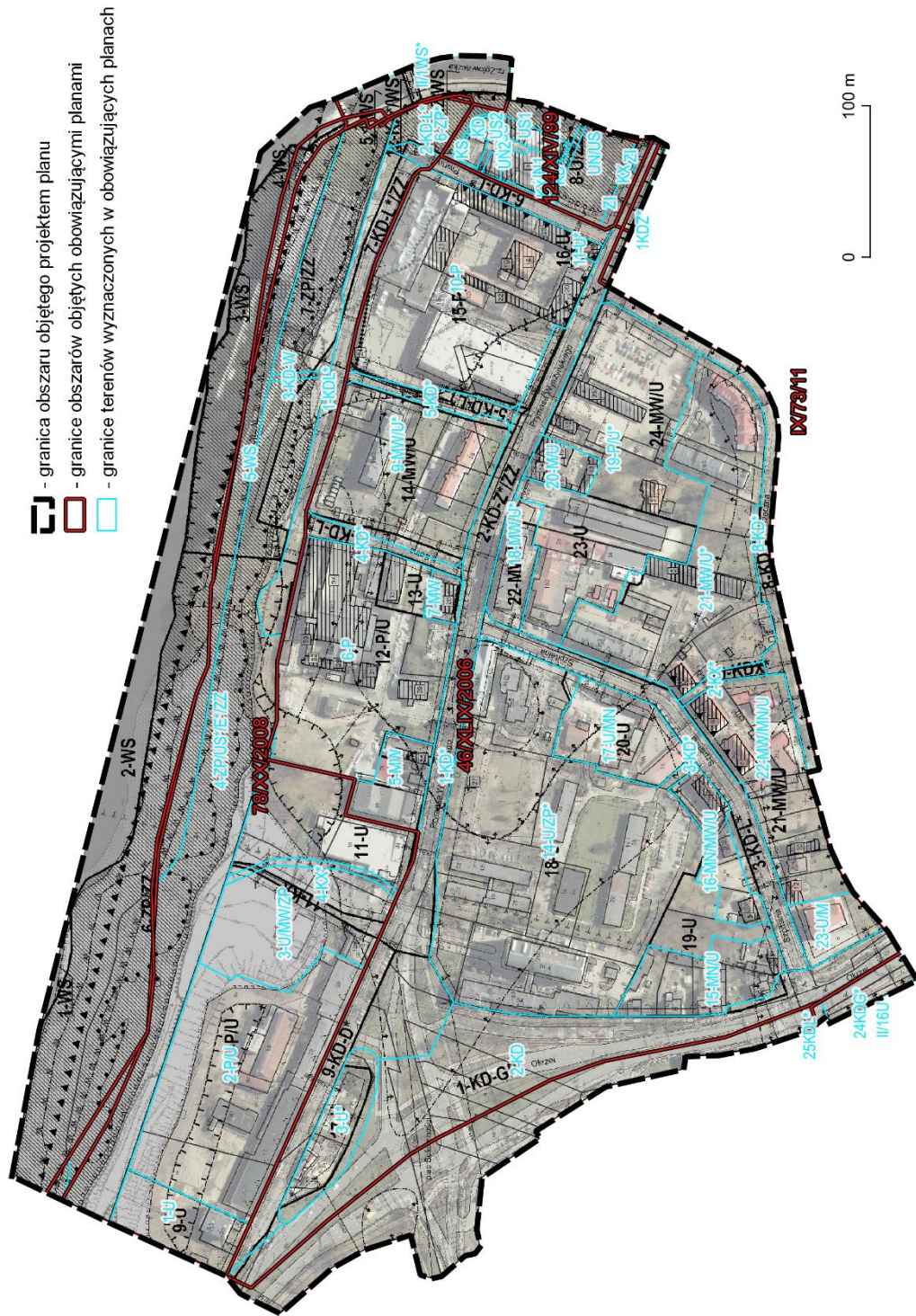
Rysunek 1. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wrocław dla obszaru położonego w rejonie ulicy Prymasa Wyszyńskiego, zawartego pomiędzy ulicą Prymasa Wyszyńskiego, ulicą Rzeczną, Parkiem Sienkiewicza, ulicą Okrzei, rzeką Wisłą oraz rzeką Zgłowiączką – rysunek w pomniejszeniu

Analizowany dokument zawiera zmiany generalnie w zakresie ustaleń ogólnych dotyczących przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenu, w tym dotyczących oznaczeń terenów czy zasad kształtowania zabudowy, parametrów zabudowy, itp. Projekt planu reguluje zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w celu uporządkowania przestrzeni i kształtowania funkcjonalnego zabudowy w taki sposób, aby odpowiadał zabudowie występującej w otoczeniu. Wprowadzono zmiany w granicach terenów o różnym przeznaczeniu, w sposób odpowiadający oczekiwaniom wnioskodawców oraz obecnemu zagospodarowaniu. W dużej mierze zachowano główny układ funkcjonalny obszaru, jednak z pewnymi odstępstwami, dotyczącymi głównie zabudowy mieszkaniowej. Uregulowano kwestie wynikające z przepisów odrębnych, w tym w zakresie ochrony przeciwpowodziowej i osuwisk. Projekt planu ma zatem charakter porządkujący przestrzeń, może prowadzić do uzupełnienia lub adaptacji zabudowy istniejącej do parametrów i wskaźników ustalonych w projekcie planu. Dokument obejmuje również pas terenów nad Wisłą, którego wcześniejsze uchwały nie dotyczyły. Ustalono dla niego zasady zagospodarowania spójne z terenami sąsiednimi.

Tabela 1. Porównanie ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z analizowanym projektem planu

Numer uchwały Rady Miasta Włocławek	Porównanie ustaleń uchwały z projektem planu
124/XIV/99	<ul style="list-style-type: none"> • Wyznaczone wcześniej tereny usługowe oraz komunikacyjne połączono w jeden teren usługowy w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią; • Zaktualizowano ustalenia dotyczące zagrożenia powodziowego; • Doprecyzowano ustalenia w zakresie wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenu (wcześniej ogólne).
46/XLIX/2006	<ul style="list-style-type: none"> • Skorygowano granice terenu drogi głównej, szczególnie w rejonie Pl. Solidarności; zmianie uległa generalnie większość granic, obecnie większy nacisk położono na odseparowanie zabudowy mieszkaniowej od produkcyjnej i utworzenie terenów mieszkaniowo-usługowych lub usługowych z dopuszczeniem mieszkalnictwa, np. wyznaczony w planie z 2006 r. teren 19-P/U rozdzielono na tereny U oraz MW/U, co skutkuje wyłączeniem działalności produkcyjnej z tych terenów; • Zaktualizowano ustalenia w zakresie zagrożenia powodziowego oraz zawarto informacje odnośnie trudnych warunków gruntowych, w tym terenów zagrożonych osuwaniem mas ziemnych; • W nieznacznym zakresie zmodyfikowano parametry zagospodarowania terenów, m.in. w zakresie powierzchni biologicznie czynnej oraz parametrów zabudowy; • Ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej w dużej mierze się pokrywają.
78/XX/2008	<ul style="list-style-type: none"> • Korekcie uległy linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu – obecnie teren 10-P/U zastąpił teren produkcyjno-usługowy i sąsiedni usługowo-mieszkaniowy, który połączono w jeden, w związku z czym wyłączono funkcję mieszkaniową, a zabudowa taka ma podlegać adaptacji; zmieniono przebieg ciągu pieszego, prowadzącego z ul. Wyszyńskiego na tereny nadrzeczne; skorygowano granice terenów zieleni urządzonej i przyległych dróg – w tym ulicy lokalnej oraz ujednolicono symbole terenów, uwzględniono również położenie terenów w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią; • Plany zawierają ustalenia w zakresie ochrony zieleni; • Plan z 2008 r. uwzględnia położenie części obszaru w obszarze zagrożonym osuwaniem się mas ziemnych, jednak w stosunku do niego przewiduje mniej szczegółowe ustalenia, obostrzenia w zakresie zagospodarowania terenu; • W nieznacznym zakresie zmodyfikowano parametry zagospodarowania terenów, m.in. w zakresie powierzchni biologicznie czynnej, natomiast odnośnie parametrów zabudowy są zbliżone; • Ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej w dużej mierze się pokrywają.
IX/73/11	<ul style="list-style-type: none"> • Uchwała obejmuje jedynie fragmenty układu komunikacyjnego – w stosunku do niej projekt planu podtrzymuje wyznaczone klasy dróg, z tym, że dla ul. Wyszyńskiego uwzględnia położenie w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią; dla fragmentu na północy, dotyczącego Zgłowiączki, również utrzymano funkcję wód powierzchniowych z wyznaczeniem dodatkowego terenu na przeprawę mostową; • Oba dokumenty dopuszczają lokalizację obiektów z zakresu urządzeń wodnych na terenach WS.

Rysunek 2. Porównanie ustalonych obecnie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z analizowanym projektem planu (rysunek w podkladzie; ortofotomapa: geoportal.gov.pl)

3. OCENA I DEFINICJA PROBLEMÓW ŚRODOWISKOWYCH OBSZARU PLANU

Środowisko przedmiotowego obszaru należy uznać za przekształcone i uzależnione od człowieka. Od rodzaju antropopresji zależy jednak obecne pokrycie terenu, które wykazuje zróżnicowanie. Stan środowiska odpowiada tam uwarunkowaniom typowym dla terenów zabudowanych, miejskich oraz terenów nadrzecznych.

Położenie w obrębie terenów zurbanizowanych niesie ze sobą określone konsekwencje dla środowiska jako całości, jak i jego poszczególnych komponentów. Ze względu na położenie w granicach analizowanego obszaru dróg o znacznym natężeniu ruchu, jest on narażony na hałas oraz emisję gazów i pyłów do powietrza. Z analizy Mapy akustycznej wynika, że tereny w pobliżu dróg zostają pod wpływem hałasu komunikacyjnego oraz przemysłowego, zarówno w dzień, jak i w nocy, jednak stwierdzone przekroczenia mają niewielki zasięg.

Ruch komunikacyjny, zwłaszcza samochodów ciężarowych, nie pozostaje bez znaczenia również dla jakości powietrza. Na stan aerosanitarny wpływa też rozmieszczenie na analizowanym obszarze zabudowy mieszkaniowej, a także jej obecność w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru. Uwarunkowania takie mają wpływ na rozwój zjawiska emisji niskiej, którą należy w możliwie największym stopniu ograniczać.

Obszar zlokalizowany jest w obrębie systemu teras doliny Wisły, a w jego granicach występują tereny zagrożone ruchami masowymi oraz osuwisko nieaktywne. Ma to odzwierciedlenie w warunkach geotechnicznych i morfometrycznych północnej części obszaru, gdzie występują ograniczenia w zakresie lokalizowania nowych inwestycji. W celu zachowania stateczności zbrocza należy wykluczyć możliwości realizacji zabudowy m.in. w obrębie stwierdzonego nieczynnego osuwiska, a na terenach, które z nimi sąsiadują wykonać odpowiednie badania gruntu. Badania takie wskazane będą też dla innych obszarów o niekorzystnych warunkach geotechnicznych, które mają bardzo duży zasięg na analizowanym obszarze. Wynika to z obecności w podłożu nasypów niebudowlanych lub pęczniejących iłów.

Sąsiedztwo Wisły ma odzwierciedlenie również w kontekście biotycznym, ponieważ tereny w jej pobliżu chronione są w ramach obszarów Natura 2000: Włocławska Dolina Wisły oraz Dolina Dolnej Wisły. Powoduje to, że zagospodarowanie terenów, które sąsiadują z tymi obszarami, nie powinno przyczyniać się do pogorszenia siedlisk, będących przedmiotem ochrony.

4. CELE OKREŚLONE W INNYCH DOKUMENTACH DOTYCZĄCYCH OBSZARU MIEJSCOWEGO PLANU

Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek, zostało uchwalone uchwałą nr 103/XI/2007 Rady Miasta Włocławek z dnia 29 października 2007 r. W ww. Studium przedmiotowy obszar znajduje się w obrębie jednostki strukturalnej Zazamcze. Dominuje tam zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z niewielkimi uzupełnieniami zabudowy jednorodzinnej. Zazamcze charakteryzuje pełny dostęp do usług podstawowych oświaty, zdrowia, handlu i gastronomii. Bezpośrednie sąsiedztwo lasów od strony zachodniej zapewnia możliwości dla rekreacji, co czyni jednostkę atrakcyjną dla mieszkańców. Niewielką część Zazamcza zajmują także tereny przemysłowe, skoncentrowane w jego zachodniej części. Jednostka posiada pełne uzbrojenie techniczne, jest dobrze skomunikowane z pozostałą częścią miasta.

W granicach obszaru objętego opracowaniem wyznaczono następujące tereny i obszary funkcjonalne: P - obszary przemysłowe, U - obszary usługowe, MW - obszary mieszkalnictwa z dominującym budownictwem wielorodzinnym, Z - tereny zieleni, WS - wody. Ponadto tereny projektowanego miejscowego planu znajdują się w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji istniejącego zagospodarowania.

Rysunek 3. Fragment pomniejszonej mapy „Kierunki rozwoju” obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek (czarna przerywana linia oznacza granicę obszaru objętego projektem planu, oznaczenia obszarów w tekście)

5. OPIS I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU PLANU

5.1. Położenie obszaru opracowania

Obszar objęty projektem planu znajduje się we Włocławku i zajmuje powierzchnię około 30 ha. W całości zlokalizowany jest w północno-zachodniej części miasta, na lewym brzegu Wisły, w obrębie jednostki strukturalnej Zazamcze, przy granicy ze Śródmieściem.

Biorąc pod uwagę najnowszą regionalizację fizycznogeograficzną (Solon, Borzyszkowski i in., 2019), przedmiotowy obszar znajduje się w północno-zachodniej części mezoregionu Kotlina Płocka (315.36), należącego do makroregionu Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka (315.3).

Granice obszaru wyznaczają na zachodzie ulice: Okrzei i Toruńska, na północy brzeg i wody rzeki Wisły i następnie rzeki Zgłowiączki. Na wschodzie tereny ograniczone są częściowo ulicą Wyszyńskiego, następnie Rzeczną oraz granicami działek ewidencyjnych, przylegających do Parku im. Henryka Sienkiewicza.

Rysunek 4. Ortofotomapa przedstawiająca obszar objęty projektem miejscowego planu (kolor czerwony; źródło: geoportal.gov.pl)

Obszar objęty opracowaniem jest zróżnicowany pod względem stopnia zagospodarowania i charakterystyczny jest dla niego wymieszanie funkcji. W północnej części obszaru, na północ od ulicy Wyszyńskiego, dominuje zabudowa o funkcji produkcyjnej i usługowej. Siedzibę swoją mają tam przedsiębiorstwa z branży spożywczej, jak m.in. Delecta oraz papierniczej (Rolls). Na południowym zachodzie, przy skrzyżowaniu ulicy Toruńskiej i Wyszyńskiego zlokalizowana jest stacja paliw. Przy ulicy Fabrycznej znajdują się dwa budynki mieszkalne wielorodzinne. Zabudowa mieszkaniowa, w tym jednorodzinna zlokalizowana jest również w centralnej części ulicy Wyszyńskiego. Za zabudowaniami, nad brzegiem Wisły znajdują się tereny zadrzewione, nadrzeczne, a także tereny rekreacyjne, w tym obiekty przystani wodnej w okolicy ujścia Zgłowiączki do Wisły.

Większe zróżnicowanie funkcjonalne występuje na południe od ulicy Wyszyńskiego. W pasie terenów przy ulicy Szpitalnej i Okrzei znajduje się zabudowa mieszkaniowa – jedno- i wielorodzinna. Budynki takie zlokalizowane są także we wschodniej części obszaru – przy ulicy Rzecznej. Na terenach położonych między ulicą Okrzei i Wyszyńskiego dominuje z kolei zabudowa usługowa. W południowej części obszaru zabudowa produkcyjna jest rzadziej spotykana, jako przykład wskazać można jednak obiekty Zakładu Przemysłu Cukierniczego „Bałtyk”. Ponadto przy ulicy Okrzei zlokalizowana jest Kujawska Szkoła Wyższa, a dalej również obiekty związane z ochroną zdrowia – Samodzielny Publiczny Zespół Przychodni Specjalistycznych we Włocławku.

Obszar posiada niezbędne uzbrojenie terenu oraz dogodne połączenia z zewnętrznym układem komunikacyjnym. Główną oś drogową obszaru stanowi ulica Wyszyńskiego, natomiast za rozproszanie ruchu, w tym w kierunku poza miasto odpowiada ulica Okrzei wraz z ulicą Toruńską, które stanowią odcinek drogi krajowej nr 91.

Na zachodzie analizowany obszar sąsiaduje z terenami zabudowy mieszkaniowej – jednorodzinnej i wielorodzinnej, z udziałem usług towarzyszących, głównie z zakresu handlu. Na północnym zachodzie natomiast przylega do nadrzecznych zadrzewień, za którymi znajduje się również zabudowa mieszkaniowa. Od południowego wschodu obszar planu okalają tereny rekreacji - Park im. Henryka Sienkiewicza. Na wschodnim brzegu Zgłowiączki zlokalizowane są obiekty Kurii Diecezjalnej i zabudowa mieszkaniowa.

5.2. Klimat i zjawiska atmosferyczne

Według regionalizacji klimatycznej Wosia (1999) przedmiotowy obszar znajduje się z granicach regionu XVII – Środkowopolskiego, dla którego znamienne jest występowanie dni dość mroźnych z dużym zachmurzeniem i opadem. Ogólniej teren opracowania zaliczyć można do rejonu klimatycznego Wielkich Dolin, dla którego charakterystyczna jest wysoka przejściowość, w porównaniu do reszty kraju. Warunki pogodowe kształtowane są tu przez masy powietrza napływające z Atlantyku oraz w mniejszym stopniu z głębi Eurazji.

W sąsiedztwie Włocławka nie występują istotne uwarunkowania lokalne, mogące posiadać właściwości pogodotwórcze (przede wszystkim czynniki orograficzne, takie jak: występowanie łańcuchów górskich, wielkich zbiorników wodnych). Obiektami, które wpływają na właściwości atmosfery w okolicy miasta są: dolina Wisły i Zbiornik Włocławski, kompleks Lasów Gostynińsko-Włocławskich, rozległe otwarte wysoczyzny morenowe na północ od miasta.

Dolina Wisły stanowi obniżenie terenowe, które wydatnie modyfikuje warunki przepływu powietrza. Napływające nad doliny powietrze napotyka mniejszy opór podłoża w stosunku do terenów wysoczyznowych (mniejszy współczynnik szorstkości podłoża). Doliny stanowią również dogodną drogę do napływania i stagnowania najchłodniejszych mas powietrza, często skutkujących tworzeniem się mgieł i inwersji termicznych.

Na warunki aerosanitarne korzystnie wpływają lasy otaczające Włocławek od południa. Obszary te cechują się wysokimi zdolnościami regeneracyjnymi. Powietrze przepływając ponad obszarami leśnymi ulega oczyszczeniu z substancji pochodzenia antropogenicznego, zostaje wzbogacone w tlen i aerozole. Las łagodzi stany ekstremalne pogody, obniża prędkość przepływu mas powietrza w stosunku do terenów otwartych. Niekiedy niesie znaczne ilości pyłków drzew, co może być uciążliwe dla alergików. Niemniej generalnie wpływ lasów na stan atmosfery ocenia się korzystnie.

Oceniając rolę opisanych powyżej czynników lokalnych w oddziaływaniu na stan atmosfery należy stanowczo podkreślić, że ujawniają one swój pogodotwórczy charakter dopiero wówczas, gdy słabnie lub całkowicie zanika wpływ czynników globalnych – cyrkulacyjnych, które można nazwać zewnętrznymi. Ponieważ zarówno ukształtowanie terenu jak i zagospodarowanie jego powierzchni jest charakterystyczne dla terenów pojeziernych (wyspowe, nierównomierne, o niewielkiej wysokości względnej), wymienione obiekty mogą stanowić jedynie o lokalnych warunkach topoklimatycznych. Przypisać im można rolę czynników wewnętrznych. Czynniki te istotnie tracą na znaczeniu w przypadku przepływu znacznych mas powietrza ponad naszym regionem w systemie zewnętrznym (cyrkulacyjnym).

Istotne znaczenie dla warunków zagospodarowania terenu ma rodzaj lokalnego topoklimatu, który jest pochodną najważniejszych części składowych środowiska, takich jak: morfologia terenu, która decyduje o jego ekspozycji, rodzaj pokrycia terenu, obecność wód powierzchniowych, rodzaj gruntów budujących podłoże budowlane oraz głębokość zalegania wód gruntowych, które wspólnie wpływają na poziom wilgotności. Na obszarze opracowania funkcje topoklimatotwórcze spełniają:

- **tereny zabudowane** - powodują zaostrzenie topoklimatu poprzez słabe zdolności akumulacji ciepła i szybkie wypromieniowanie, budynki i ulice tworzą sieć kanałów powietrznych, w których wiatry mogą osiągać wysokie prędkości; jednocześnie w ich obszarze występują liczne punktowe źródła emisji substancji do powietrza oraz zanieczyszczenia komunikacyjne;

- **tereny zieleni miejskiej** - równoważą bilans cieplny, utrzymują dłuższy czas średnią wilgotność powietrza, obniżają prędkości wiatrów oraz wzbogacają atmosferę w tlen;
- **tereny wód powierzchniowych** (Wisła, Zgłowiączka) - promieniowanie ciepłe dostarczone powierzchni terenu przekształcane jest w ciepło parowania, co obniża wartość bilansu energetycznego obszaru w stosunku do terenów o normalnej wilgotności powierzchni terenu, wzrasta prędkość wiatru.

Wskazane czynniki w naturalny sposób silniej oddziałują na topoklimat w miarę zbliżania się do nich. Ogólne warunki topoklimatyczne obszaru można uznać za korzystne.

5.3. Rzeźba terenu

Analizowana część miasta Włocławek zlokalizowana jest na lewym brzegu Wisły, w obrębie systemu teras Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej. Geneza obszaru związana jest z działalnością wód glacialnych i glaciofluwialnych zlodowacenia północnopolskiego oraz późniejszych procesów fluwialnych. Obszar opracowania jest fragmentem równiny aluwialnej terasy erozyjno-akumulacyjnej Wisły w obrębie Kotliny Płockiej. W okresie schyłkowym zlodowacenia Wisły, w warunkach zimnego klimatu strefy peryglacialnej fazy pomorskiej zlodowacenia Wisły powierzchnia równiny była eksponowana na procesy eoliczne w wyniku częstych, silnych wiatrów zachodnich. W trakcie obniżania się podstawy erozyjnej w osi pradoliny, w okresie tworzenia się doliny pra-Wisły, powstała także dolina rzeki Zgłowiączki, która w odcinku ujściowym tworzy wąską dolinę erozyjną o stromych i wysokich tarasach erozyjnych, obrzeżając teren opracowania od południowego wschodu (Geotest, 2018).

Powierzchnia terenu dokumentowanego kształtuje się w obszarze równiny na wysokościach w zakresie 55-62 m n.p.m. Punkt najwyższy – o wysokości około 62 m n.p.m. występuje w północno-zachodniej części terenu, w rejonie skrzyżowania ul. Okrzei i ul. Wyszyńskiego. Punkt najniższy powierzchni równiny występuje w południowym krańcu terenu, w pobliżu skrzyżowania ul. Szpitalnej i ul. Okrzei i kształtuje się na wysokości około 55,0 m n.p.m. Teren w pasie na północ od ul. Wyszyńskiego opada zdecydowanie ku północy – do koryta Wisły. W części brzegowej wysokości kształtują się na rzędnych 43,5-47 m n.p.m. Spadek ma w tym kierunku charakter tarasowy tzn. połogie powierzchnie oddzielone są od siebie skarpami o zmiennej wysokości, ale tylko tam, gdzie nie zostało to zaburzone w sposób antropogeniczny. Na południowy wschód od granicy obszaru teren opada dość ostro do rzędnych 50-52 m n.p.m., budując skarpe tarasu erozyjnego doliny Zgłowiączki (Geotest, 2018).

Tereny w centralnej części obszaru objętego opracowaniem są na ogół płaskie, wyrównane. Spadek nie przekracza tam 2%. Zostały jednak poddane przekształceniom w trakcie rozwoju miasta – lokowania dróg czy posadawiania zabudowy. W związku z tym powstały nasypy, na których zlokalizowano ciągi komunikacyjne czy inne nasypy budowlane. Warunki morfometryczne umożliwiają w większości swobodne kształtowanie zagospodarowania i lokalizowanie nowej zabudowy. Należy jednak brać pod uwagę lokalne warunki geologiczne oraz występowanie na północy skarpy. Spadki tam dochodzą nawet do 10-20%.

Z prowadzonego Rejestru osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dla Miasta Włocławek i sporządzonej mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi wynika, iż przy północnej granicy analizowanego obszaru występują ruchy masowe gruntu. Objęte są nimi głównie fragmenty, obrzeża obszaru planu, w obrębie wyznaczonego terenu zagrożonego ruchami masowymi (północno-wschodnia część obszaru) oraz osuwiska nieaktywnego (północno-zachodnia część obszaru). Tereny te zlokalizowane są w strefie brzegowej Wisły.

Występowanie procesów osuwiskowych w północnej części analizowanego obszaru przedstawiono szczegółowo na rysunku projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

5.4. Budowa geologiczna

Budowę geologiczną analizowanego obszaru rozpoznano i opisano w opracowaniu ekofizjograficznym sporządzonym przez firmę Geotest. W niniejszym opracowaniu przedstawiono wyniki przeprowadzonych badań.

Obszar zlokalizowany jest na obszarze młodoglacjalnym, w obrębie pradoliny powstałej w okresie zlodowacenia Wisły - zasadniczo w okresie stadiału głównego. W wyniku deglacjacji frontальной lądolodu tzw. „lobu płockiego” w fazie poznańskiej stadiału głównego zlodowacenia Wisły powstała rozległa pradolina będąca główną strefą odpływu wód proglacjalnych sprzed czoła lądolodu, w kierunku zachodnim i północno-zachodnim. W późnym plejstocenie obszar ten został przemodelowany procesami akumulacyjnymi, procesami glacyjfluwialnymi i fluwialnymi w obrębie pradoliny. Ich efektem było powstanie licznych poziomów terasowych (9 poziomów). Włocławek zlokalizowany jest na VI terasie erozyjno-akumulacyjnej (Geotest, 2018).

Powierzchnia terenu dokumentowanego obszaru w większości stanowi płat równinnej terasy erozyjno-akumulacyjnej, zbudowanej z plejstocenijskich piasków wodno-lodowcowych zlodowacenia Wisły oraz współczesnych nasypów, układającej się na wysokości około 58,0-62,5 m n.p.m. Wzdłuż północnego obrzeża dokumentowanego terenu ciągnie się wąskim pasem terasa zalewowa rzeki Wisły zbudowana w przewadze z piasków rzecznych (holoceńskich i neoplejstocenijskich) i utworów antropogenicznych. Powierzchnia terasy zalewowej układa się na wysokości około 43,0-50,0 m n.p.m. (Geotest, 2018).

Podczwartorzędowe podłoże stanowią w tym rejonie tektonicznie wypiętrzone, osady trzeciorzędowe, reprezentowane przez kompleks „iłów pstrych” litologicznie wykształconych w postaci: iłów pylastych, glin pylastych zwięzłych, glin pylastych, pyłów i piasków pylastych. Strop trzeciorzędu przemodelowany w plejstocenie procesami erozyjnymi występuje na głębokości od około 0,5 m p.p.t. do ponad 8 m p.p.t., co odpowiada rzędnym 42,0-58,0 m n.p.m. Na utworach trzeciorzędowych zalega pokrywa osadów czwartorzędowych (Geotest, 2018).

Najstarszymi osadami plejstocenu są gliny zwałowe z okresu zlodowacenia południowopolskiego. Gliny zalegają bezpośrednio na osadach trzeciorzędowych na ogół wypełniając glacitektoniczne obniżenia stropu iłów. Strop glin morenowych układa się w przedziale głębokości 0,2-3,9 m p.p.t., co odpowiada rzędnym 56,0-61,0 m n.p.m. Wyżej występują osady wodnolodowcowe zlodowacenia Wisły (bałtyckiego) a na niższej terasie rzecznej. Litologicznie są to różnoziarniste piaski i pospółki. Strop osadów wodnolodowcowych i rzecznych układa się w przedziale głębokości od 0,0 do 3,0 m p.p.t, tj. od 43,5 m n.p.m. do 62,1 m n.p.m. (Geotest, 2018).

Do osadów holoceńskich zaliczono zalegające przypowierzchniowo, ciągłą warstwą, współczesne nasypy o miąższości 0,2-7,5 m. Na tarasie zalewowej do holocenu należy zaliczyć stropowe partie rzecznych piasków i namułów (Geotest, 2018).

Przeprowadzone badania geologiczne wskazują na występowanie utworów organicznych, zaliczanych do gruntów nienośnych w północnej części obszaru. Mają one charakter podrzędny i w większości są pokryte miąższą warstwą nasypów. Warunki gruntowe (geologiczno-inżynierskie) w podłożu terenu opracowania cechują się dużym zróżnicowaniem przestrzennym wynikającym ze zmienności litologiczno-genetycznej. Podłoże budują grunty nieskaliste, rodzime i nasypowe, mineralne, spoiste i niespoiste. Podłoże ma charakter wielowarstwowy i zbudowane jest z warstw gruntów niespoistych średnio zagęszczonych występujących w typie litologicznym piasków, drobnych i średnich, podrzędnie pospółki, a głębiej – glin piaszczystych w stanie twaroplastycznym oraz twaroplastycznych iłów pylastych, pyłów i glin pylastych. Na terasie zalewowej w podłożu występują rzeczne piaski drobne i średnie w stanie luźnym i średnio zagęszczonym. Pod względem przydatności gruntów dla budownictwa analiza wykazała występowanie korzystnych warunków gruntowych w zachodniej i południowej części obszaru. Na pozostałych terenach występują złe warunki, wynikające z występowania w poziomie posadawiania budynków pęczniejących iłów, nasypów niebudowlanych o dużej miąższości lub obszaru zagrożenia osuwiskowego.

5.5. Wody podziemne

Zgodnie z podziałem Polski na 172 jednolite części wód podziemnych, analizowany obszar w części północnej należy do JCWPd nr 45 (PLGW200045) oraz do JCWPd nr 47 (PLGW200047) w części centralnej i południowej. Dodatkowo większość przedmiotowego obszaru znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 „Subniecka Warszawska” (nieudokumentowany). Zasoby wód zbiornika występują w utworach mioceńskich – drobno- i średnioziarnistych piaskach, w których spotykany jest pył węgla brunatnego oraz w piaskach mułkowatych i mułkach piaszczystych. Głębokość występowania warstw wodonośnych jest zróżnicowana i wynosi od 20 do 140 m. Wody zbiornika pozostają lokalnie w kontakcie hydraulicznym z osadami poziomu czwartorzędowego i biorą udział w jego zasilaniu. Ponadto łączą się z nimi wody z utworów oligoceńskich. Miąższość osadów piaszczystych miocenu sięga kilkudziesięciu metrów. Osady te są na znacznym obszarze izolowane, jednak poprzez doliny kopalne możliwy jest ich kontakt z wodami z utworów czwartorzędowych (Geotest, 2018).

Na obszarze doliny Wisły w rejonie Włocławka zasadnicze znaczenie ma czwartorzędowe piętro wodonośne. W piętrze czwartorzędowym występuje przeważnie jeden poziom wodonośny związany z piaskami pradolinowymi wypełniającymi doliny kopalne i rynny subglacjalne. Jest to I poziom wodonośny czwartorzędu o znacznej miąższości – przekraczającej lokalnie 50 m – występujący głównie w Pradolinie (Geotest, 2018).

Dokumentowany teren zlokalizowany jest poza obszarem rynny erozyjnej stanowiącej główny zbiornik wód podziemnych. Na obszarze badań wypiętrzone masy trzeciorzędowych osadów spoistych ograniczają istotnie miąższość strefy saturacji poziomu wodonośnego związanego z rzecznotodowcowymi piaskami plejstocenu. Na obszarze wypiętrzeń słabo przepuszczalnych iłów plioceńskich brak jest wód podziemnych tego poziomu lub występuje on okresowo jako poziom zawieszony, w obrębie zagłębień stropu gruntów spoistych (Geotest, 2018).

Zwierciadło wody podziemnej na wysokim tarasie układa się w przedziale rzędnych 55,7-60,9 m n.p.m. tj. na głębokości od 1,3 do 3,8 m p.p.t. Na tarasie zalewowej zwierciadło wody podziemnej układa się w przedziale rzędnych 43,0-46,3 m n.p.m. tj. na głębokości od 0,5 do 3,0 m p.p.t. (według obserwacji w otworach aktualnie wykonanych i archiwalnych). Generalnie przepływ wód podziemnych następuje w kierunku północnym tj. do rzeki Wisły stanowiącej bazę drenażu dokumentowanego terenu (Geotest, 2018).

Na analizowanych terenach nie występują ujęcia wód podziemnych. Nie znajduje się on również w granicach stref ochrony pośredniej ujęć z obszaru Włocławka.

5.6. Wody powierzchniowe

Zgodnie z danymi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przedmiotowy obszar podzielony jest między zlewnie Jednolitej Części Wód Powierzchniowych Wisła od wyływu ze Zbiornika Włocławek do granicy Regionu Wodnego Środkowej Wisły (RW20002127911) oraz Zgłowiączka od Lubieńki do ujścia (RW2000202789). Wisła zawiera się częściowo w obszarze projektu planu, natomiast Zgłowiączka przepływa za jego wschodnią granicą.

Podstawowym źródłem zasilania wód powierzchniowych analizowanego obszaru jest infiltracja do zwierciadła I poziomu wodonośnego (wody gruntowe) i dalej lateralny odpływ podpowierzchniowy jako odpływ dominujący. Wynika to z faktu, iż podłoże gruntowe budują zarówno utwory półprzepuszczalne i nieprzepuszczalne. Odpływ wgłębny ma charakter podrzędny.

Wisła jest najdłuższą rzeką Polski. Jej długość całkowita wynosi około 1021,9 km. Wisła w granicach Włocławka płynie na odcinku około 18 km ze wschodu na zachód i dalej północny zachód – na obszarze opracowania ponad 700 m. We wschodniej części miasta na Wiśle utworzono sztuczny Zbiornik Włocławski. Poza urządzeniami hydrotechnicznymi stopnia wodnego, Wisła posiada częściowo uregulowany lewy brzeg. W korycie rzeki występują także liczne kępy i łachy. Na terenie Włocławka do Wisły uchodzą: Chełmiczka i Zofijka – dopływy prawobrzeżne oraz Zgłowiączka, Zuzanka, Struga Rybnicka i Struga Kujawska – dopływy lewobrzeżne.

Zgłowiączka jest lewobrzeżnym dopływem Wisły. Jej długość łącznie z kanałem w odcinku źródłowym wynosi 87,9 km. W użytkowaniu terenu zlewni dominują grunty orne, co ma wpływ na wielkość zanieczyszczeń wód związkami azotu pochodzenia rolniczego, zwłaszcza w górnym odcinku rzeki. Odcinek ujściowy Zgłowiączki na terenie Włocławka został uregulowany na długości około 6,5 km.

Zgodnie z danymi prezentowanymi przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, północne obrzeża obszaru opracowania znajdują się w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, gdzie zagrożenie jest wysokie i wynosi raz na 10 lat oraz średnie i wynosi raz na 100 lat. Są to tereny w bezpośrednim sąsiedztwie koryta Wisły.

5.7. Walory przyrodnicze

Zasoby środowiska biotycznego na całym obszarze dokumentowanego terenu są mało zróżnicowane i zdecydowanie ubogie. Teren jest w całości wylesiony. Jedyne seminaturalne zbiorowisko roślinne występuje w północno-zachodniej części terenu, porastając stok skarpy wiślanej na północ od ul. Wyszyńskiego, na odcinku od przystani wodnej i na szerokości od koryta Wisły do obiektów budowlanych.

W terenie objętym opracowaniem dominują zespoły roślinności segetalnej i ruderalnej fitokompleksu synantropijnego wyróżnionego w ramach fitokompleksu antropogenicznego, powstałego pod działaniem czynników zależnych od człowieka, na siedliskach przekształconych lub nowo utworzonych. Zbiorowiska ruderalne występują przede wszystkim w sąsiedztwie zabudowań i przy szlakach komunikacyjnych, ale także i na terenach gdzie zaprzestano jakiegokolwiek użytkowania. Zbiorowiska segetalne obecne są przede wszystkim wśród trwałych upraw sadowniczych w ogrodach przydomowych (Geotest, 2018).

W obszarze terenu objętego opracowaniem można wydzielić, dla potrzeb niniejszego opracowania, dwa odmienne pod względem fitosocjologicznym i gatunkowym obszary występowania flory :

- fitosocjologiczny obszar synantropijny w wariacie silnie zurbanizowanym, gdzie dominują zbiorowiska segetalne i ruderalne towarzyszące wolnostojącej zabudowie mieszkalnej i przemysłowej; obszar ten obejmuje praktycznie całość terenu objętego opracowaniem, za wyjątkiem terenów zadrzewionych w północno-zachodniej części opracowania,
- fitosocjologiczny obszar synantropijny w wariacie zurbanizowanym, gdzie występuje silnie zdegradowane zbiorowisko ruderalne o charakterze samosiewnym uzupełnione o roślinność charakterystyczną dla zbiorowisk łąkowych; obszar ten obejmuje północno-zachodnią część terenu, na stoku skarpy wiślanej na północ od ul. Wyszyńskiego, na odcinku od przystani wodnej i na szerokości od koryta Wisły do obiektów budowlanych.

W obszarze synantropijnym w wariacie silnie zurbanizowanym dominują zbiorowiska ruderalne, w znacznej mierze samosiewne. Towarzyszą one typowej krzewiastej i drzewiastej roślinności samosiewnej, która dość szybko pojawia się na terenach nieużytkowanych, pośród której dominuje brzoza brodawkowa *Betula pendula* i topola osika *Populus tremula*, ale także niezwykle ekspansywny klon jesionolistny *Acer negundo*. Na poboczach ciągów komunikacyjnych oraz wokół obiektów budowlanych występują zbiorowiska wieloletnich roślin ruderalnych klas *Chenopodietea*, *Plantaginetea* i *Artemisietea vulgaris* Lohm, różnych zespołów z dominacją zespołu żmijowca i nostryków – *Echio-Melilotum* z gatunkami charakterystycznymi: nostryk biały *Melilotus albus*, nostryk żółty *Melilotus officinalis*, szczaw rozpierzchły *Rumex acetosa*, żmijowiec zwyczajny *Echium vulgare*, dziurawiec zwyczajny *Hypericum perforatum*, wiesiołek dwuletni *Oenothera biennis*. W obszarze ogrodów przydomowych uprawom ogrodowym towarzyszą nietrwałe zbiorowiska chwastów jedno- i dwuletnich rzędu *Polygono-Chenopodietalia* z opisanej wyżej klasy *Stellarietea mediae* (bylicy pospolitej *Artemisia vulgaris*). Charakterystyczne gatunki w tym rzędzie to: chwastnica jednostronna *Echinochloa crus-galli*, jasnota purpurowa *Lamium purpureum*, psianka czarna *Solanum nigrum*, mleczwica zwyczajna *Sonchus oleraceus* i stulisz lekarski *Sisymbrium officinale*, a także przetacznik perski *Veronica persica* i mleczwica polna *Sonchus arvensis*. Występuje tu również roślinność segetalna,

w szczególności klasy *Secalietea* (Geotest, 2018).

W obszarze synantropijnym w wariancie zurbanizowanym występują natomiast taksony drzew i krzewów typowe zarówno dla ruderalnej, w tym zwłaszcza klon jesionolistny *Acer negundo* i bez czarny *Sambucus nigra*, jak i dla roślinności łąkowej, w tym kilka gatunków wierzb *Salix sp.* i topola osika *Populus tremula*. Towarzyszą im rośliny zielne, w szczególności pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*. Zbiorowisko to jest silnie zdegradowane zarówno poprzez wydeptywanie, jak i przez niezorganizowane deponowanie odpadów (Geotest, 2018).

Generalnie w obszarze terenu objętego opracowaniem nie stwierdzono walorów botanicznych i fitosocjologicznych godnych szczególnej ochrony. Na całym obszarze terenu zbiorowiska mają charakter silnie zmieniony antropogenicznie i są pozbawione walorów krajobrazowych, rekreacyjnych i gospodarczych. Żadne wartościowe skupiska roślin nie są w obszarze terenu opracowania objęte ochroną na poziomie użytku ekologicznego czy pomnika przyrody (Geotest, 2018).

Walory obszaru opracowania pod względem faunistycznym są nikłe ze względu na brak siedlisk fauny stale bytującej, co wynika z zaawansowanego stopnia antropopresji. Na terenie skarpy wiślanej występują natomiast pewne, ograniczone warunki do bytowania awifauny oraz drobnych ssaków, w obrębie kompleksu zadrzewień (Geotest, 2018).

Obszar terenu objętego niniejszym opracowaniem, ze względu na ubóstwo siedlisk, w tym zwłaszcza brak remiz śródpolnych, pozbawiony jest walorów faunistycznych. Jedynie przelotnie może pojawiać się tu awifauna bytująca w obszarach zurbanizowanych, żerująca w pobliżu siedlisk ludzkich w tym wróblowate: mazurek *Paser montanus*, wróbel zwyczajny *Paser domesticus* i jerzykowate: jerzyk zwyczajny *Apus apus* oraz jaskółkowate: jaskółki dymówki *Hirundo rustica*, a także oczywiście coraz bardziej powszechnie krukowate, w tym wrony siwe *Corvus corone cornix* i kawki *Corvus monedula* oraz gawrony *Corvus frugilegus*. W terenach zurbanizowanych coraz częściej obserwuje się także sroki (*Pica pica*). Nie należy spodziewać się występowania innych gatunków fauny, w tym zwłaszcza płazów, gadów i ssaków, aczkolwiek dolina Wisły, stanowiąca północną granicę terenu jest częścią ponadlokalnego korytarza migracyjnego, zwłaszcza dla ryb, płazów i gadów (Geotest, 2018).

Pod względem naturalnej różnorodności biologicznej opisywany obszar jest terenem niezbyt zróżnicowanym, zarówno pod względem różnorodności gatunkowej świata roślinnego i zwierzęcego tj. pod względem biocenotycznym, jak i pod względem różnorodności biotopów tj. pod względem ekosystemowym. W obszarze opracowania jest to teren w dużym stopniu zdewastowany przez antropopresję (Geotest, 2018).

Niewątpliwie najcenniejszym, bowiem najmniej przekształconym antropogenicznie obszarem w strukturze przestrzennej krajobrazu, z punktu widzenia ochrony różnorodności biologicznej ekosystemów, pozostaje północno-zachodnia część terenu, na północ od ul. Wyszyńskiego. Posiada ona najmniej zdewastowaną szatę roślinną oraz sąsiaduje bezpośrednio z Włocławską Doliną Wisły, posiadającą wybitne walory ciągu dolinnego korytarza ekologicznego o randze europejskiej (Geotest, 2018).

5.8. Obiekty kultury materialnej

Na analizowanym obszarze znajdują się zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków, w tym wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków i Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków, a także zabytki nieruchome podlegające ochronie na podstawie ustaleń miejscowego planu, wpisane do GEZ i WEZ – budynki, figura i ogrodenie. Ponadto w granicach obszaru opracowania zawiera się strefa historycznej struktury przestrzennej Miasta Włocławka oraz strefy ochrony archeologicznej.

6. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE I OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODY

6.1. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych przed antropopresją

Większość analizowanego obszaru pozostaje poza ustawowo wskazanymi formami ochrony przyrody. Przy jego północnej granicy występują jednak fragmenty, które należą do obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039 oraz obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003.

Włocławska Dolina Wisły PLH040039 jest obszarem siedliskowym Natura 2000 o powierzchni całkowitej 4763,76 ha. Formę utworzono Decyzją Komisji 2011/64/UE z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669; Dz. U. UE z 2011 r. L 33 poz. 146). Dla obszaru Włocławska Dolina Wisły nie opracowano do tej pory planu ochrony.

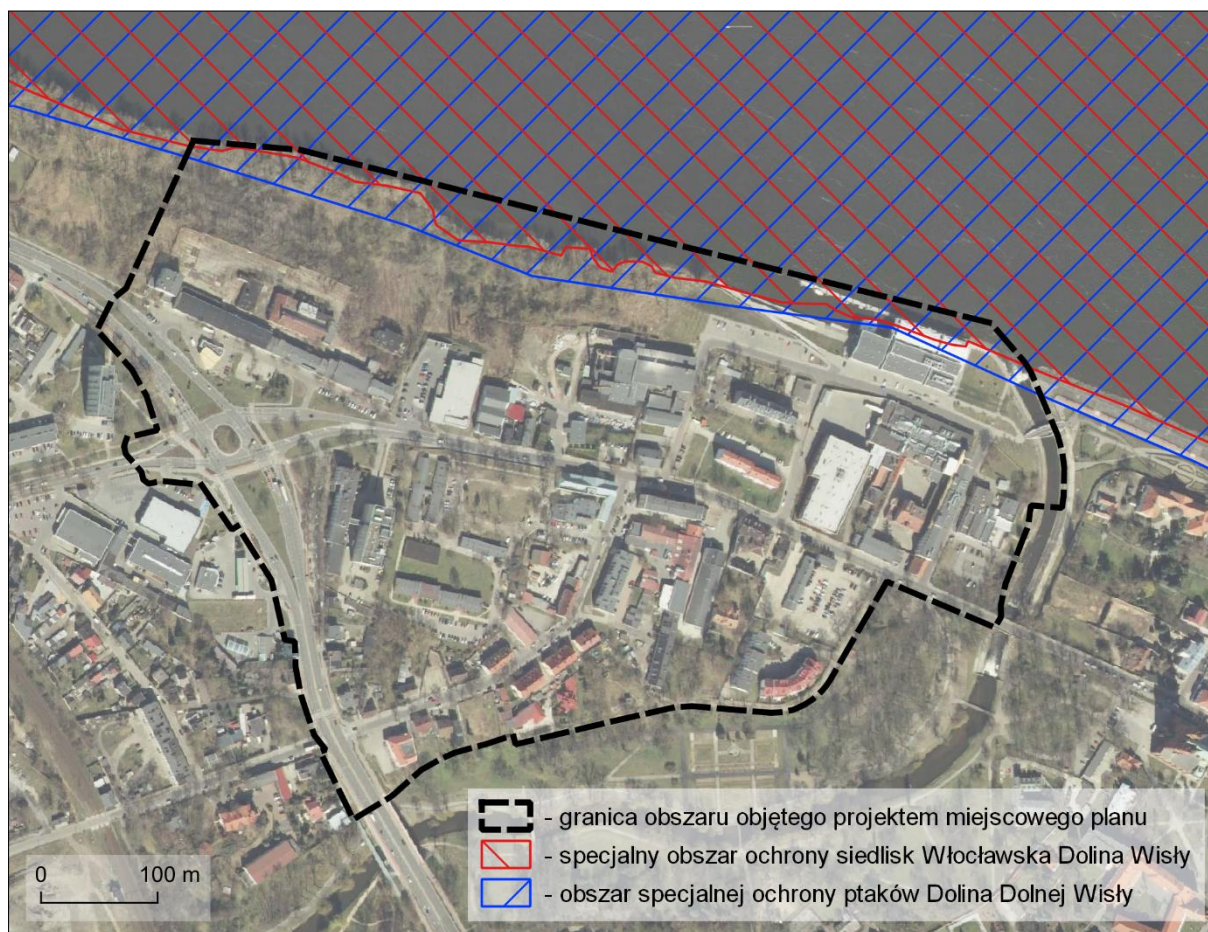
Obszar ma znaczenie przede wszystkim dla ochrony lasów łęgowych i siedlisk przyrodniczych, charakterystycznych dla doliny dużej rzeki nizinnej oraz związanej z nią fauny, w tym gatunku ryby z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Łącznie na terenie ostoi stwierdzono występowanie 8 rodzajów siedlisk z I Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz 5 gatunków zwierząt z tej dyrektywy, a ponadto 22 gatunki roślin i zwierząt wymienione na regionalnych i lokalnych czerwonych listach, 7 gatunków roślin i zwierząt chronionych w ramach międzynarodowych konwencji, 60 gatunków zwierząt i roślin rzadkich w Polsce. W granicach obszaru znajdują się reliktove stanowiska cennych gatunków kserotermicznych roślin obejmujących gatunki psammofilne. Inną grupę o dużym znaczeniu dla ochrony przyrody tego obszaru stanowią gatunki typowe dla nadrzecznych siedlisk. Obszar jest również ważny z punktu widzenia ochrony ptaków. Stwierdzono tu 52 gatunki ptaków z I Załącznika Dyrektywy Rady 79/409/EWG i 46 gatunków ptaków migrujących nie wymienionych w tym załączniku. Obszar obejmuje część ekologicznego korytarza Wisły, który został zidentyfikowany jako teren priorytetowy dla ochrony w sieciach ECONET i IBA, ważnego dla migracji wielu gatunków.

Dolina Dolnej Wisły PLB040003 jest obszarem ptasim o całkowitej powierzchni 33559,04 ha. Powstał on na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21.07.2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2004 r. Nr 229, poz. 2313). Obszar rozciągnięty jest wzdłuż ponad 260 kilometrowego odcinka rzeki Wisły, cennego dla licznych gatunków awifauny. Ostoja jest ważnym miejscem dla ptaków wodno-błotnych podczas migracji i zimowania, ale także podczas lęgów. Gniazduje w niej 28 gatunków ptaków z listy zał. I Dyrektywy Ptasiej, a 9 gatunków znajduje się w Polskiej Czerwonej Księdze.

Dla obszaru sporządzono plan zadań ochronnych przyjęty zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2015 r. poz. 1184), zmieniony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 5 czerwca 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2017 r. poz. 2506). W wyżej wymienionym planie zarządzania jako cele działań ochronnych wskazano głównie zachowanie istniejących siedlisk łęgowych i żerowych oraz utrzymanie określonej liczebności populacji awifauny. Ponadto zaleca się działanie monitoringowe – siedlisk łęgowych i żerowych oraz ocenę liczebności populacji. Przedmiot ochrony w granicach Włocławskiej Doliny Wisły na terenie województwa kujawsko-pomorskiego stanowią: bielik *Haliaeetus albicilla*, łąbędź niemy *Cygnus olor*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, derkacz *Crex crex*, rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*, rybitwa białoczarna *Sternula albifrons*, rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, zimorodek *Alcedo atthis*, jarzębatka *Sylvia nisoria*, ohar *Tadorna tadorna*, nurogęś

Mergus merganser, ostrygojad *Haematopus ostralegus*, sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*, brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*, mewa siwa *Larus canus*, mewa srebrzysta *Larus argentatus*, trzciniak *Acrocephalus arundinaceus*, brzegówka *Riparia riparia*, remiz *Remiz pendulinus*, dziwonia *Carpodacus erythrinus*, gęś zbożowa *Anser fabalis*, krzyżówka *Anas platyrhynchos*, gągoł *Bucephala clangula*, czajka *Vanellus vanellus*, kulik wielki *Numenius arquata*, żuraw *Grus grus*, siewka złota *Pluvialis apricaria*.

Rysunek 5. Obszar objęty projektem planu na tle obszarów Natura 2000 w dolinie Wisły
(źródło: Geoserwis GDOŚ; geoportal.gov.pl)

Ponadto w najbliższym otoczeniu obszaru objętego projektem miejscowego planu znajdują się:

- Rezerwat Kulin – około 1,6 na NE;
- Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy – około 4,8 km na SE;
- otulina Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego – około 5,7 km na SE;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej – około 3,5 km na NW.

Położenie analizowanego obszaru w obrębie systemu teras Wisły sprawia, że pełni on rolę w systemie lokalnych korytarzy ekologicznych. Mimo, iż sam w sobie nie stanowi obszarów cennych pod względem bioróżnorodności, może leżeć na trasie wędrówek ptactwa, migrujących między lasami otaczającymi Włocławek i Wisłą.

6.2. Ocena zachowania walorów krajobrazowych terenu

Obszar badań sam w sobie nie przedstawia znacznego urozmaicenia pod względem krajobrazowym. Są to obszary krajobrazu zurbanizowanego, charakteryzujące się bardzo uboższą fauną i florą, której trzon stanowią gatunki wprowadzone przez człowieka, z glebami w znacznym stopniu przekształconymi, wytworzonymi nie z rodzimego substratu, na podglebiu z gruntów nasypowych, cechujące się roślinnością zaplanowaną albo zespołami ruderalnymi, porastającymi pobocza dróg i obszary przekształcone antropogenicznie. Decydują o tym podstawowe elementy geomorfologiczne a w szczególności lokalizacja w obszarze rozległej równiny terasowej, silnie przemodelowanej długotrwałymi procesami antropogenicznymi.

Ze względu na występowanie obiektów antropogenicznych, sieci dróg i zabudowy, w tym obiektów o funkcji usługowej i produkcyjnej, obszar wykazuje cechy krajobrazu typowo miejskiego, zurbanizowanego. Pozytywny wydzźwięk mają w tym wypadku zadrzewienia przydrożne, które wpływają na urozmaicenie, ożywienie walorów widokowych terenów zabudowanych. Nie mniej, za tereny o najkorzystniejszych walorach krajobrazowych w granicach analizowanego obszaru, należy uznać jego północne i wschodnie obrzeża. Wskazuje na to występowanie wód powierzchniowych, choć o uregulowanych brzegach, a także zieleni.

6.3. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi

Obszar objęty opracowaniem leży w mieszkaniowo-usługowej części miasta Włocławek. Jego środowisko zostało poddane przekształceniom, w związku z czym pierwotne uwarunkowania środowiskowe zostały w znacznej mierze zmienione. Związane jest to głównie z realizacją dróg oraz zabudowy. W konsekwencji częściowej degradacji uległy poziomy glebowe, obniżony został również poziom wód gruntowych. Obszar położony jest w obrębie terenów zurbanizowanych, dlatego też nie zachodzi prawdopodobieństwo, że tereny odzyskają naturalny charakter. Uwarunkowania siedliskowe zostały zmienione, a obecnie zajmują je w większości gatunki przystosowane do warunków miejskich.

Mimo skomplikowanych warunków gruntowych większość analizowanego obszaru została zabudowana. W związku z tym tereny wzdłuż głównych ulic zagospodarowano i funkcjonują w ten sposób od dłuższego czasu. Na zmianę uwarunkowań siedliskowych oraz ułatwienie procesów budowlanych miało wpływ również uregulowanie rzek. Jako potencjalne tereny rekreacyjne, nabrzeża cieków zostały zagospodarowane zgodnie z tym nurtem. W tym świetle tereny pozostają dzisiaj wykorzystane w należyty sposób. Cechy środowiska, a zwłaszcza uwarunkowania jakie w nim występują, predysponują obszar do utrzymania tam dotychczasowego sposobu zagospodarowania, co jest zgodne z obecnie występującymi cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.

6.4. Przydatność terenu do rozwoju funkcji użytkowych

Można przyjąć, iż na całym analizowanym obszarze występuje przydatność przyrodniczych elementów fizjograficznych dla potrzeb budownictwa, przy jednoczesnej konieczności ochrony cennych elementów przyrodniczych, położonych przy i poza północną granicą obszaru. Warunki wodno-gruntowe są względnie korzystne i nie wykluczają możliwości wykonania posadowień bezpośrednich obiektów budowlanych.

W sposób oczywisty użytkowanie i zagospodarowanie przestrzenne na terenach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie skarpy oraz obszarów Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły i Dolina Dolnej Wisły powinno być podporządkowane potrzebom funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej. Obszary te, zawierające skupiska półnaturalnych zbiorowisk roślinnych, decydują o ponadlokalnej homeostazie i prawidłowym funkcjonowaniu środowiska. Stąd w ocenie i waloryzacji obszaru opracowania uwzględniono uwarunkowania przyrodnicze, ograniczając możliwość zagospodarowania terenów przyległych do brzegu Wisły poprzez obniżenie klas przydatności. Pozostałe tereny w granicach obszaru projektu planu mogą być zagospodarowane

przestrzenie w sposób właściwy dla przyjętego kierunku rozwoju miasta. Przyjmując jako kryterium podstawowe nachylenie powierzchni terenu oraz warunki geotechniczne na głębokości 1,5 m p.p.t. wydzielono klasy przydatności gruntów dla potrzeb realizacji budownictwa ze względu na środowisko geologiczne. Jako dodatkowe kryterium przyjęto zasięg strefy zagrożenia i strefy ochronnej skarpy wiślanej.

- Warunki budowy dobre – w poziomie posadowienia piaski, zwierciadło wody gruntowej poniżej 1,5 m p.p.t..
- Warunki budowy dostateczne – w poziomie posadowienia grunty spoiste (gliny zwałowe).
- Warunki budowy złe – w poziomie posadowienia grunty pęczniące (iły).
- Warunki budowy złe – w podłożu gruntowym występują nasypy niebudowlane znacznej miąższości.
- Obszar zagrożenia osuwiskowego, gdzie powinien obowiązywać zakaz lokalizowania nowych obiektów budowlanych.

Przyjęte kryteria pozwoliły stwierdzić, iż na większości analizowanego obszaru występują mało korzystne warunki dla potrzeb budownictwa, w tym zwłaszcza budownictwa jednorodzinnej niskiej intensywności. Z uwagi na mocno zróżnicowane warunki wodno-gruntowe, zalecono wykonywanie badań podłoża gruntowego dla każdej inwestycji realizowanej na tym obszarze.

7. CHARAKTERYSTYKA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU, W TYM SZCZEGÓLNIIE DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

Degradacja środowiska umożliwia stwierdzenie obniżenia jakości poszczególnych komponentów środowiska, co niemal zawsze oznacza pojawienie się konkretnego, sparametryzowanego i możliwego do rozwiązania problemu środowiskowego. Poniżej przedstawiono dominujące i potencjalne zagrożenia stanu środowiska w odniesieniu do wymienionych powyżej źródeł zagrożeń. Podjęto próbę oceny tendencji, intensywności oraz dynamiki zmian procesów w środowisku obszaru opracowania.

7.1. Degradacja powietrza atmosferycznego

Badaniem jakości powietrza i jego zanieczyszczeń w województwie kujawsko-pomorskim zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Miasto Włocławek jest jedną z czterech jednostek badawczych wydzielonych w tym rejonie. WIOŚ zbiera dane na temat emisji zanieczyszczeń, które są podstawą do oceny jakości powietrza i stwierdzenia ewentualnych przekroczeń poziomów dopuszczalnych w przypadku poszczególnych substancji wprowadzanych do powietrza (POP). W razie takiej sytuacji opracowywane są programy ochrony powietrza dla obszaru, gdzie poziom docelowy został przekroczony o margines tolerancji albo poziom docelowy.

Klasyfikacji stref dokonano odrębnie ze względu na ochronę zdrowia ludzi i odrębnie ze względu na ochronę roślin. Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie na terenie strefy (dla kryteriów: poziom dopuszczalny i poziom docelowy), jest zaliczenie strefy do klasy: A, B lub C.

Na podstawie przeprowadzonych badań monitoringowych wykonano klasyfikację zanieczyszczenia powietrza stref dwutlenkiem azotu, dwutlenkiem siarki, tlenkiem węgla, benzenem, pyłem PM_{2,5}, pyłem PM₁₀, benzo(a)pirenem, arsenem, kadmem, niklem, ołowiem. Według klasyfikacji dokonanej ze względu na ochronę zdrowia ludzi o zaliczeniu strefy Włocławek do niekorzystnej klasy C w 2017 r. zdecydowały: ponadnormatywne stężenia 24-godzinne pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz ponadnormatywne stężenie średnie roczne benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀.

Jak wynika z danych Rocznej oceny jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2017 obszar objęty opracowaniem znalazł się poza obszarem przekroczeń stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM₁₀, jednak znalazł się w obszarze przekroczeń stężenia średniego rocznego 1ng/m³

benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀. Pozostałe parametry poddawane ocenie rocznej pozwoliły na zakwalifikowanie strefy miasto Włocławek do klasy A, ponieważ nie stwierdzono tam przekroczeń wyznaczonych dla substancji poziomów docelowych.

Badania jakości powietrza we Włocławku we wcześniejszych latach wykazały również wzmożone zanieczyszczenie pyłem PM_{2,5}. W związku z powyższym opracowano programy ochrony powietrza dla miasta Włocławek uwzględniające przekroczenie dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM₁₀, a także poziomu zanieczyszczeń dwutlenkiem azotu, benzenem, niklem, tlenkiem węgla. Ponadto uwzględniono strefę miasto Włocławek w planie działań krótkoterminowych sporządzonym dla województwa kujawsko-pomorskiego w sprawie określenia planu działań krótkoterminowych dla 4 stref województwa kujawsko-pomorskiego ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia wartości docelowych benzo(a)pirenu w powietrzu.

Programy ochrony powietrza obejmujące tereny miasta Włocławek:

1. Rozporządzenie Wojewody nr 16/07 z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy miasto Włocławek. Program określono ze względu na stwierdzone przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz tlenu węgla (OR za 2005 r.), a termin realizacji POP ustalono na dzień 31 grudnia 2015 roku;
2. Uchwała nr XVI/300/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2011 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy miasto Włocławek pod względem przekroczeń dopuszczalnych dwutlenku azotu. Program powstał na podstawie oceny rocznej jakości powietrza sporządzonej za rok 2007, a na termin realizacji ustalono dzień 31 grudnia 2012 roku;
3. Uchwała nr XXX/534/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 stycznia 2013 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy miasto Włocławek ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego benzenu i docelowego dla niklu. Termin realizacji programu ustalono na dzień 31 grudnia 2020 roku.
4. Uchwała nr XXXVII/620/17 Sejmiku Województwa Kujawsko - Pomorskiego z dnia 23 października 2017 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy miasto Włocławek ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ - aktualizacja. Termin realizacji programu ustalono na dzień 31 grudnia 2025 r.

Na zanieczyszczenie benzo(a)pirenem na terenie miasta Włocławek miało wpływ głównie oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków, oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów na głównej drodze leżącej w pobliżu stacji oraz emisji z zakładów przemysłowych, ciepłowni, elektrowni zlokalizowanych w pobliżu stacji pomiarowej. Za zanieczyszczenie pyłami odpowiada również emisja z indywidualnych źródeł ciepła, ponadto oddziaływanie parkingów oraz emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników.

Biorąc pod uwagę harmonogram działań naprawczych, wyznaczony w Programie ochrony powietrza dla strefy miasto Włocławek ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ - aktualizacja, dla obszaru objętego opracowaniem mogą zostać zastosowane działania naprawcze, takie jak: stosowanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu PM₁₀ oraz PM_{2,5}, dotyczących np. układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miast, wprowadzania zieleni ochronnej, zagospodarowania przestrzeni publicznej oraz ustalania sposobu zaopatrzenia w ciepło tam, gdzie to możliwe oraz w zabudowie nowo planowanej.

Największy wpływ na warunki powietrza obszaru projektu planu mają drogi – główne, zbiorcze i lokalne, które są źródłami emisji liniowej. Oddziaływanie tych elementów jest szczególnie widoczne na zachodzie i południu, głównie w rejonie ulicy Toruńskiej i Okrzei. Ulice te są odcinkiem drogi krajowej nr 91, stąd wykazują największe natężenie ruchu, co przekłada się na jakość powietrza w ich pobliżu. Istniejące budynki mieszkalne zaopatrywane są w ciepło z własnych, indywidualnych źródeł wykorzystujących gaz lub olej opałowy, rzadziej ze źródeł węglowych. Obiekty usługowe oraz produkcyjne wykorzystują ciepło z sieci miejskiej. Nie przewiduje się, aby ich działalność miała

ponadnormatywny wpływ na jakość powietrza. Oddziaływanie takich obiektów powinno ograniczać się do terenów, na których są zlokalizowane. Najistotniejszy wpływ na stan aerosanitarny obszaru mają emisja liniowa oraz niska – napływowa. Analizowane tereny położone są niżej w stosunku do sąsiednich osiedli mieszkaniowych, stąd ułatwiony jest napływ powietrza, w tym zanieczyszczeń.

7.2. Degradacja gleb i degradacja powierzchni ziemi

Na terenie objętym planem w naturalnych warunkach wykształciły się gleby rdzawe i miejscowo gleby bielcowe na piaszczystych osadach poziomów terasowych. W wyniku rozwoju osadnictwa i późniejszej urbanizacji stosunki gruntowe zostały silnie przekształcone, zwłaszcza w centralnej części. Następstwem tych procesów jest występowanie gleb antropogenicznych, czyli przekształconych przez człowieka.

Z mapy typów i podtypów gleb opracowanej w ramach Internetowego Atlasu Województwa Kujawsko-Pomorskiego wynika, że tereny na zachodzie przedmiotowego obszaru zajmują gleby określone jako urbizemne - związane są m.in. z terenami zabudowanymi o funkcji przemysłowej i usługowej. Gleby te charakteryzują się silnymi przekształceniami mechanicznymi i chemicznymi powstałymi wskutek prac budowlanych. W ich profilu często spotykane są artefakty. Na obrzeżach płątów gleb antropogenicznych występują gleby rdzawe i bielcowe. Gleby rdzawe rozwinęły się na piaskach pradolinnych i teras rzecznych. Pierwotnie porastała je roślinność liściasta. Obecnie zajęte są przez zabudowę. Fragmenty terenów nieutwardzonych występują przyciekach, jednak nie są to grunty pozbawione wpływów antropogenicznych. Często przykryte są warstwą nasypów, których zadaniem było ustabilizowanie brzegów rzeki.

Na terenie miasta większość terenu posiada charakter nawierzchni utwardzonych, co stanowi zabezpieczenie przed dyfuzją i infiltracją substancji mogących szkodliwie wpływać na właściwości gleb i ziemi. Należy jednak zwrócić uwagę, że proces utwardzania nawierzchni, niwelowania terenu pod nową zabudowę doprowadził do zaburzenia profili glebowych tych ziem i pojawieniu się w nich wielu obiektów, które w stanie naturalnym nie mogłyby się tam znaleźć. W związku z tym ich właściwości zostały silnie zachwiane i obecnie można działać tylko w kierunku ograniczenia przenikania zanieczyszczeń.

Na większości opisywanego obszaru nie zachodzą procesy prowadzące do degradacji gleb. Obszar wolny jest od ruchów masowych jakimi są m.in. osuwiska, poza północnymi obrzeżami, nad Wisłą.

7.3. Degradacja wód powierzchniowych i podziemnych

Teren opracowania znajduje się w strefie wysokiej podatności wód podziemnych na degradację. Ma to silny związek z budową geologiczną podłoża i jego genezą fluwioglacjalną. Osady piaszczyste są luźne, a przez to podatne na przenikanie w głąb profilu zanieczyszczeń oraz ich dalszą migrację. Jest to istotny fakt ze względu na obecność zakładów usługowych oraz produkcyjnych, emitujących różnego rodzaju zanieczyszczenia. Na opisywanym terenie doszło także do obniżenia zwierciadła wód podziemnych w związku z procesami antropogenicznymi: wyrównywaniem deniwelacji terenu pod zabudowę czy też w celu poprowadzenia połączeń drogowych. Tereny zabudowane posiadają na ogół zabezpieczenie w postaci utwardzenia terenu, dodatkowo wody opadowe odprowadzane są do kanalizacji deszczowej, dzięki czemu minimalizowany jest negatywny wpływ na środowisko wodno-gruntowe. Obszar wyposażony jest też w odpowiednie rozwiązania w zakresie kanalizacji sanitarnej.

Jakość wód podziemnych w ujęciach komunalnych na miasta Włocławek, została oceniona w 2016 r. przez WIOŚ w większości na klasę III, czyli stan dobry (monitoring komunalnych ujęć wód podziemnych). Można zatem uznać, że jakość wód podziemnych jest zadowalająca, należy jednak w miarę możliwości dążyć do jej poprawy. W związku z występowaniem infiltracyjnego sposobu zasilania wód podziemnych w obrębie pradoliny, należy mieć na uwadze możliwość przenikania substancji pochodzenia antropogenicznego do poziomów wodonośnych.

Zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych analizowanego terenu mogą stanowić obiekty usługowe, jak np. stacje benzynowe, jednak ich potencjalne negatywne oddziaływanie powinno zamknąć się w granicach terenu, na którym prowadzona jest działalność.

Stan JCWPd nr 45 i 47, zgodnie z danymi Państwowej Służby Hydrogeologicznej, oceniono jako dobry – za dobry uznano stan zarówno chemiczny jak i ilościowy, stwierdzono jednak, że istnieje zagrożenie dla osiągnięcia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej. Natomiast w JCWP z obszaru opracowania stan/potencjał ekologiczny został oceniony jako zły, a spełnienie wymagań dla obszarów chronionych uznano za zagrożone (dane Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej Wody Polskie).

7.4. Hałas

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny stanu klimatu akustycznego województwa, w oparciu o własne dane oraz z wykorzystaniem informacji, pochodzących od jednostek i podmiotów zobowiązanych do realizacji badań oraz analiz na administrowanych przez nich obszarach. Standardy dotyczące klimatu akustycznego określa rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 poz. 112). W rozporządzeniu zawarte są dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł, w odniesieniu do rodzaju terenów wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje. Wskaźnikami oceny hałasu stosowanymi w polityce długookresowej, w szczególności przy sporządzaniu map akustycznych i programów ochrony przed hałasem, są:

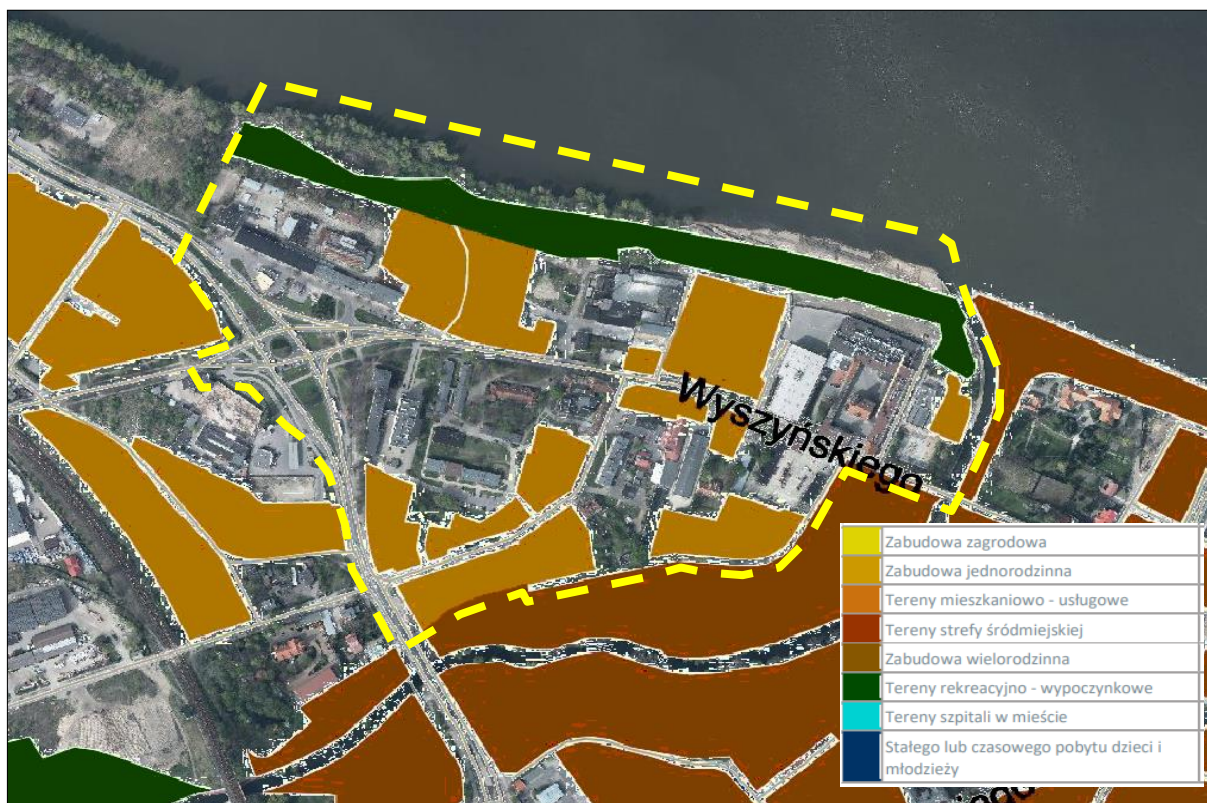
- L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (6^{00} - 18^{00}), pory wieczoru (18^{00} - 22^{00}) i pory nocy (22^{00} - 6^{00}),
- L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB) wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy (22^{00} - 6^{00}).

Począwszy od 2007 r. opracowane są przez prezydentów miast oraz zarządzających drogami mapy akustyczne. Miasto Włocławek jako aglomeracja powyżej 100 tys. mieszkańców, również została objęta obowiązkiem wykonania takiej mapy. Została ona sporządzona w roku 2012 r. i posłużyła do sporządzenia Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Włocławek. Mapę zaktualizowano w roku 2017.

Jak wynika z mapy wrażliwości akustycznej, na obszarze projektu planu występują tereny podlegające ochronie akustycznej, dla których określono dopuszczalne poziomy hałasu - zabudowa jednorodzinna oraz tereny rekreacyjno-wypoczynkowe. Nie uwzględniono jednak występowania zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, a także obiektów służby zdrowia i oświaty, które występują na analizowanym obszarze i również podlegają ochronie akustycznej.

Hałas ustawowo został określony jako zanieczyszczenie środowiska i dlatego przyjmuje się takie same ogólne zasady, obowiązki i formy postępowania związanych z hałasem, jak w pozostałych dziedzinach ochrony środowiska. Powszechnie uważa się, że niekorzystne oddziaływanie hałasu pojawia się przy emisji powyżej 65 dB.

Podstawowym problemem w zakresie emisji hałasu dla przedmiotowego obszaru jest komunikacja, oraz działalność produkcyjna i usługowa. Nie występują tutaj uciążliwości związane z ruchem kolejowym. Obecnie obserwuje się powstawanie nowych źródeł hałasu, związanych z niewielkimi zakładami wytwórczymi i usługowymi. Na obszarze objętym planem zabudowa usługowa występuje w centrum obszaru. Negatywnie na klimat akustyczny obszaru wpływać mogą tereny produkcyjne i usługowe, których funkcjonowanie wiąże się z przewożeniem towarów samochodami ciężarowymi, dostawczymi, które mają największy wpływ na zwiększenie poziomu hałasu.

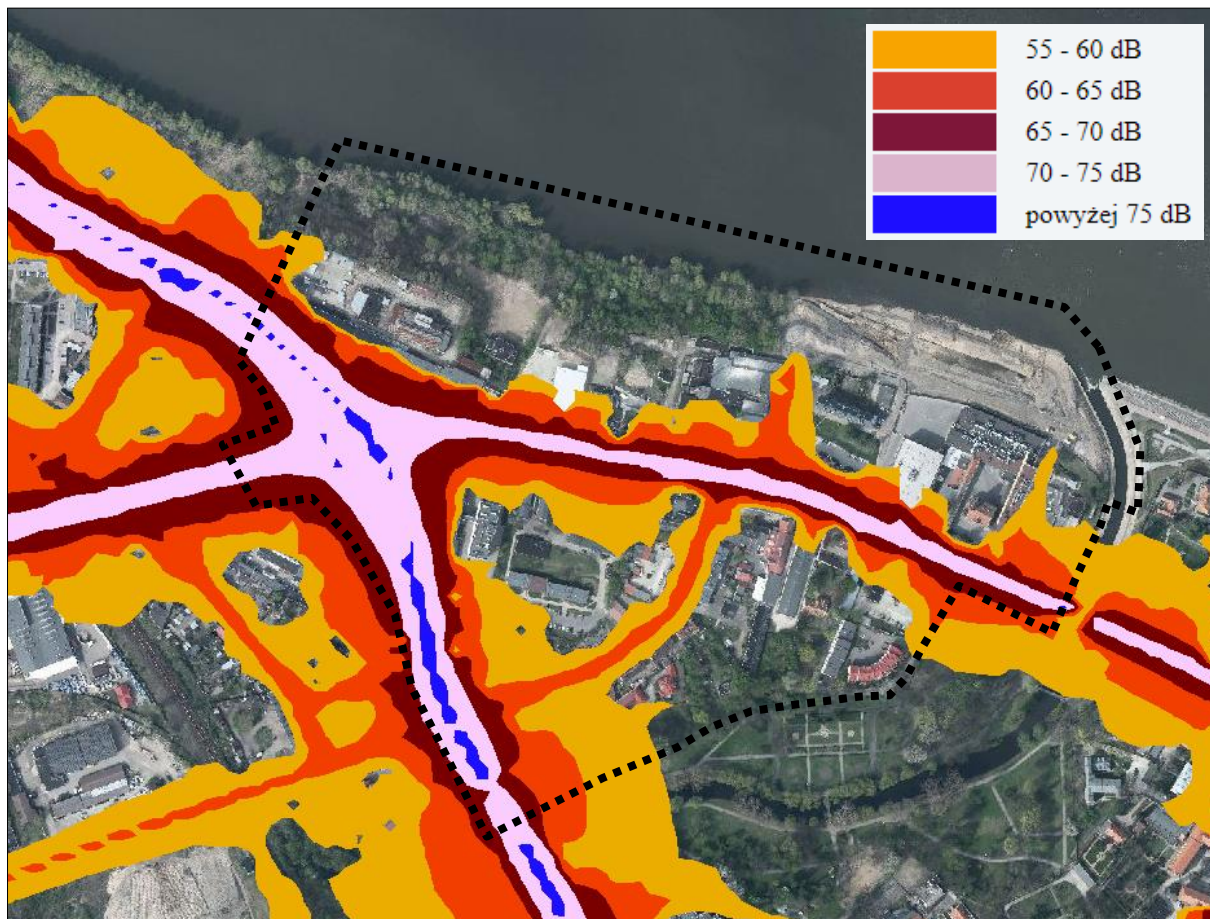

Rysunek 6. Mapa wrażliwości akustycznej obszaru objętego projektem planu (żółta linia przerywana) oraz terenów sąsiednich (źródło: geoportal.wloclawek.eu)

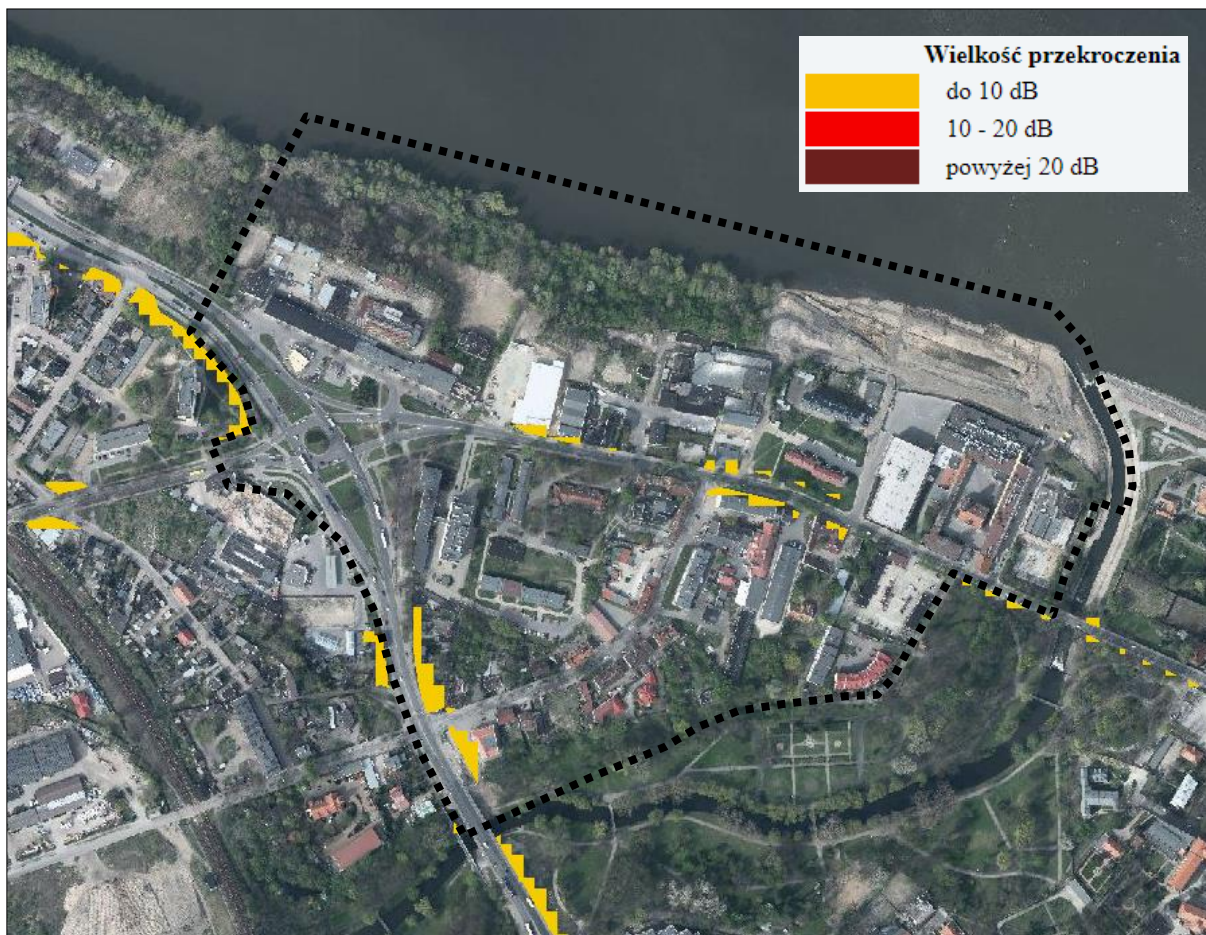
Na obszarze objętym opracowaniem znajdują się tereny zabudowy mieszkaniowej, a w takim przypadku nawet stosunkowo niewielkie poziomy hałasu potrafią powodować wysoką niedogodność dla mieszkańców. Zwiększenie się uciążliwości akustycznych w pobliżu obiektów mieszkalnych wiąże się również z łatwiejszym dostępem do osiągnięć techniki, gdyż wiele biur oraz sklepów posiada np. urządzenia klimatyzacyjne, które pogarszają klimat akustyczny w ich otoczeniu.

Hałas drogowy generowany jest w pasach drogowych głównych ulic i propaguje na tereny sąsiednie. Najwyższy poziom hałasu związany jest z ruchem komunikacyjnym w ciągu ulicy Okrzei i Toruńskiej, będących odcinkami drogi krajowej nr 91, a także Wyszyńskiego, gdzie osiąga do 75 dB (w ciągu drogi krajowej nawet powyżej 75 dB). Poziom hałasu w porze dziennej, wieczornej i nocnej zmniejsza się w miarę oddalania od jezdni, jednak propaguje również na tereny zabudowane, gdzie osiąga wielkość rzędu 55-60 dB, czyli nieco poniżej granicy uciążliwości. Mniejsze niedogodności związane z hałasem komunikacyjnym notowane są w obrębie ulic Szpitalnej i Solnej. W porze nocnej hałas drogowy osiąga niższe wartości – maksymalnie do 55 dB poza jezdnią, a w ciągu ulic do 65 dB – poza ulicą Okrzei, gdzie sięga 65-70 dB. W stosunku do przekroczeń norm hałasu drogowego należy wskazać, iż w porze dziennej, wieczornej i nocnej występują one tylko lokalnie wzdłuż ulicy Wyszyńskiego i Okrzei – do 10 dB. W porze nocnej przekroczenia występują jedynie przy ulicy Okrzei, w okolicach skrzyżowania z ulicą Szpitalną.

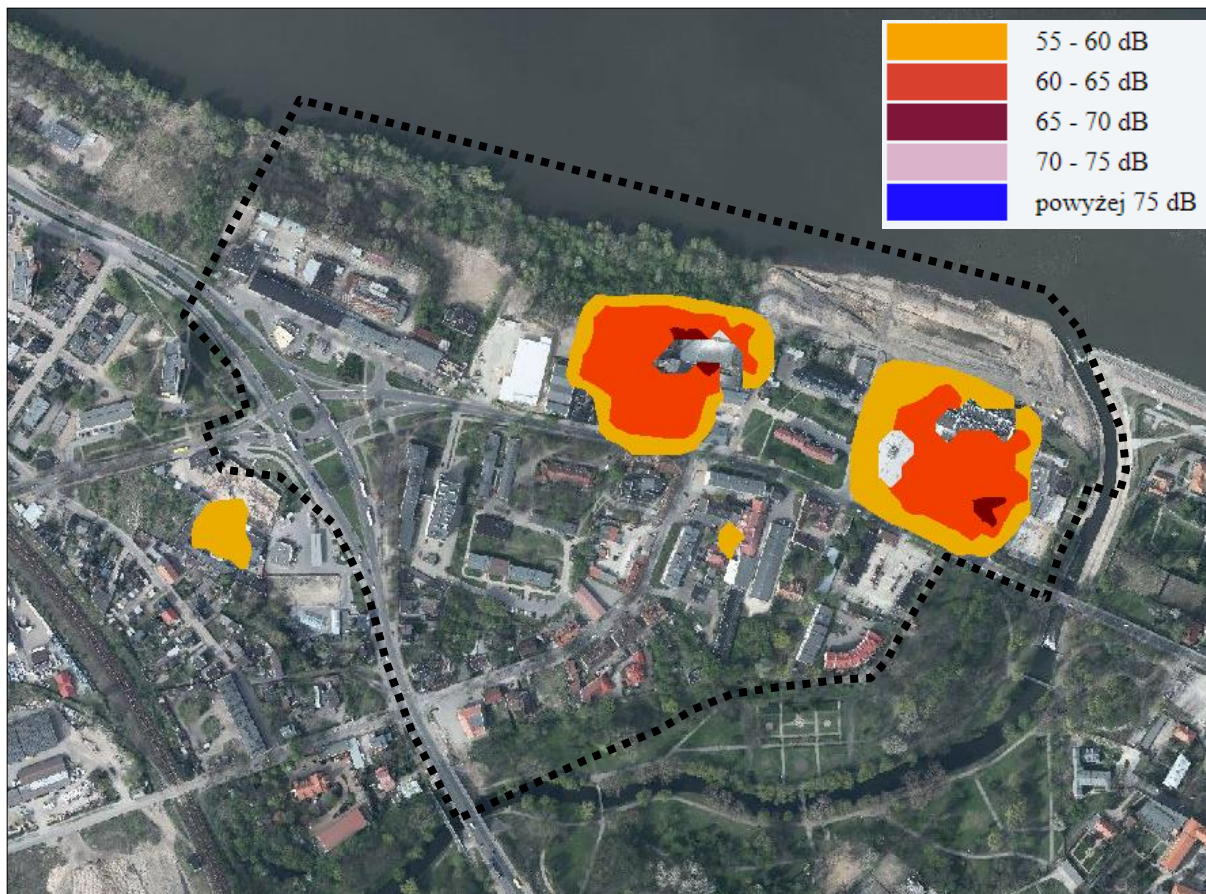
Rysunek 7. Mapa akustyczna Miasta Włocławek - poziomy hałasu drogowego w porze dziennej, wieczornej i nocnej (źródło: geoportal.wloclawek.eu)

Rysunek 8. Mapa akustyczna Miasta Włocławek - wielkości przekroczeń hałasu drogowego w porze dziennej, wieczornej i nocnej (źródło: geoportal.wloclawek.eu)

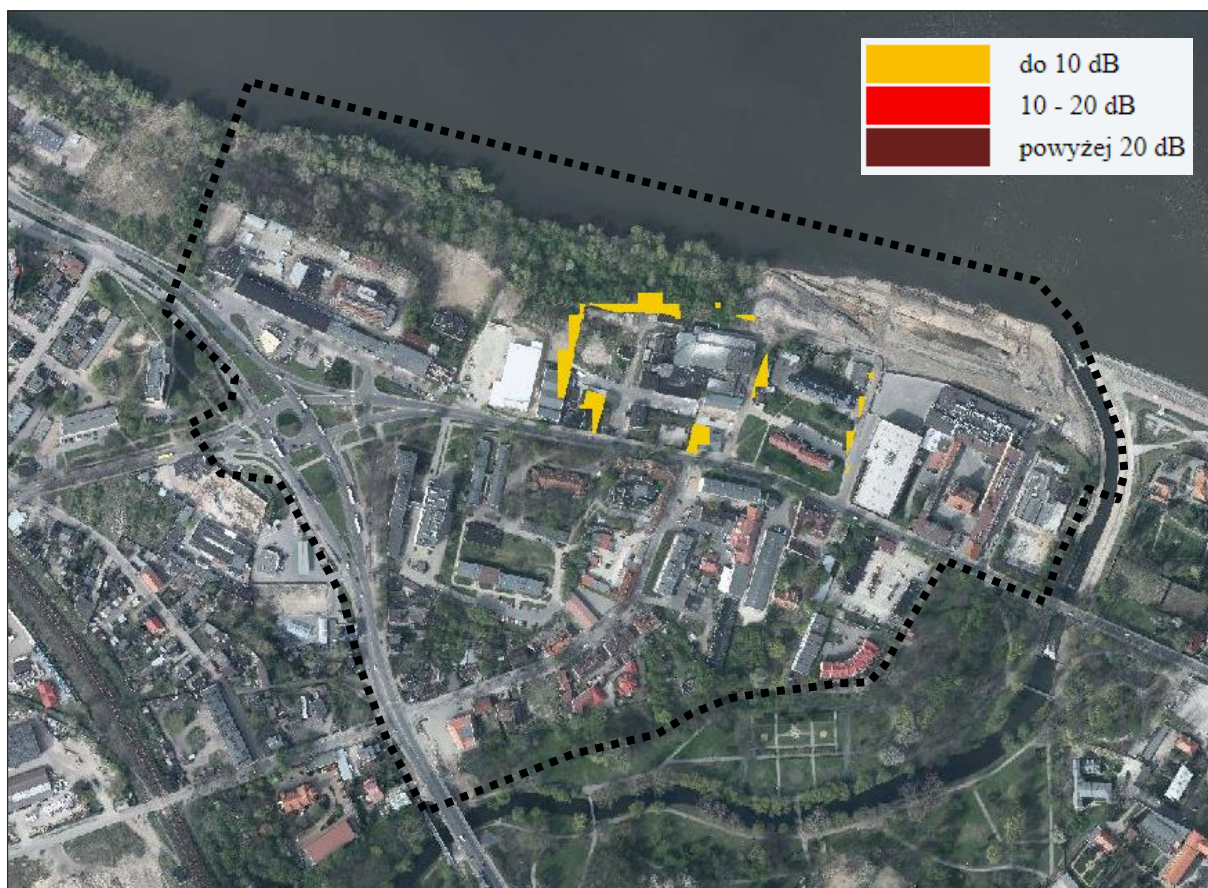
Obszar projektu planu pozostaje również pod wpływem hałasu przemysłowego. Zjawisko to jest uwarunkowane sąsiednictwem z terenami zakładu produkcyjnych (Rolls, Delecta), położonego na północ od ulicy Wyszyńskiego. Hałas przemysłowy propagujący poza zakład sięga do 65-70 dB przy granicy obszaru i maleje do około 55 dB w rejonie ulicy Wyszyńskiego. Zjawisko to obserwowane jest również nocą, jednak poziom generowanego dźwięku nie przekracza 60 dB. W kwestii przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu przemysłowego stwierdzono występowanie przekroczeń wartości progowych w północnej części analizowanego obszaru – do około 10 dB w porze dziennej, wieczornej i nocnej, jak i w samej nocnej.

Rysunek 9. Mapa akustyczna Miasta Włocławek - poziomy hałasu przemysłowego w porze dziennej, wieczornej i nocnej (źródło: geoportal.wloclawek.eu)

W odniesieniu do załączonych fragmentów mapy akustycznej można stwierdzić, że elementem, który ma największy wpływ na klimat akustyczny obszaru są ulice: Okrzei, Toruńska i Wyszyńskiego. Hałas komunikacyjny ma największe znaczenie dla terenów zabudowy mieszkaniowej występującej na obszarze, zwłaszcza przy wskazanych ulicach. Niekorzystne jest w tym przypadku istniejące zróżnicowanie funkcji i działalności prowadzonej w sąsiadujących ze sobą budynkach oraz zabudowy mieszkaniowej. Hałas przemysłowy również ma wpływ na pobliską zabudowę mieszkaniową i tereny rekreacyjne.

Rysunek 10. Mapa akustyczna Miasta Włocławek - wielkości przekroczeń hałasu przemysłowego w porze dziennej, wieczornej i nocnej (źródło: geoportal.wloclawek.eu)

7.5. Oddziaływanie w zakresie pola elektromagnetycznego

Podstawowym aktem prawnym regulującym zagadnienia związane z niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym (w zakresie częstotliwości od 0 do 300 GHz) jest obecnie ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219). Strefy o podwyższonej wartości pola elektromagnetycznego można się spodziewać: wokół linii i stacji elektroenergetycznych o napięciu 110 kV lub wyższym (natężenia pól elektrycznych szybko maleją wraz z oddalaniem się od linii) oraz w pobliżu instalacji radiokomunikacyjnych i radiolokacyjnych (anteny radiowo-telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowej).

Ostatnie pomiary wartości pola elektromagnetycznego na terenie Włocławka wykonano w 2017 r. Prowadzono je przy ul. Kaliskiej 74 przy linii wysokiego napięcia. Uzyskano wynik 1,04 V/m, przy dopuszczalnej wartości na poziomie 7 V/m. Nie stwierdzono więc przekroczeń poziomów dopuszczalnych natężenia pola elektromagnetycznego, dlatego też biorąc pod uwagę występowanie na obszarze planu źródeł promieniowania, nie zachodzi ryzyko przekroczenia obowiązujących norm.

Na analizowanym obszarze obiekty zasilane są w energię z linii kablowych. W związku z przedstawionymi wynikami badań pomiarowych natężenia PEM nie zachodzi ryzyko, iż w obszarze objętym opracowaniem może dochodzić do przekroczeń wartości dopuszczalnych.

7.6. Zagrożenie ryzykiem poważnej awarii przemysłowej

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 138) na analizowanym obszarze nie zlokalizowano zakładów o zwiększonym ryzyku i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. W jego granicach zlokalizowana jest natomiast stacja benzynowa.

8. CHARAKTERYSTYKA POTENCJALNYCH ZMIAN ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU

W warunkach aktualnego zagospodarowania i użytkowania terenu opracowania projektu planu, w niedalekiej przyszłości należy spodziewać się:

Tabela 2. Przewidywane zmiany stanu środowiska w przypadku braku uchwalenia planu

Element środowiska	Aktualny trend	Przewidywane zmiany w wyniku braku planu
powietrze	narastający problem emisji komunikacyjnej	kontynuacja trendu
wody powierzchniowe i podziemne	obniżenie zwierciadła wód podziemnych, a przez to wód powierzchniowych, w związku ze zmianami klimatycznymi	kontynuacja trendu
bioróżnorodność	powolna eutrofizacja siedlisk, zmniejszenie bioróżnorodności na rzecz gatunków o niskich wymaganiach	przyspieszenie procesów eutrofizacji i degradacji obszarów niezadbanych
hałas	wzrost natężenia hałasu	kontynuacja trendu

Brak realizacji projektu planu przyczyni się do utrzymania dotychczasowej struktury użytkowania gruntów i utrzymania jakości środowiska na dotychczasowym poziomie. Utrzymanie statusu dzisiejszego najprawdopodobniej zakonserwuje środowisko, a nowy plan jest okazją do stymulacji procesów rozwojowych i modernizacyjnych. Będzie to korzystne rozwiązanie zwłaszcza w kontekście możliwości uporządkowania funkcjonalnego terenów, zgodnie z wymogami ładu przestrzennego.

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURY 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Jak już wspomniano wcześniej, celem sporządzenia przedmiotowego planu jest określenie przeznaczenia terenów oraz sposobu ich zagospodarowania. Celem planowanego zagospodarowania jest poprawa warunków funkcjonowania terenu, wyeliminowanie konfliktów przestrzennych i funkcjonalnych oraz stworzenie podstawy do poprawy ich funkcji. Zidentyfikowane źródła oddziaływań na środowisko w kontekście projektu planu dotyczą głównie możliwości realizacji nowych inwestycji budowlanych oraz poprowadzenie niezbędnych sieci infrastruktury technicznej. W stosunku do istniejących obiektów możliwa jest adaptacja do funkcji ustalonej w planie, co jednak nie będzie miało realnego wpływu na środowisko, ponieważ teren taki uległ już przekształceniom podczas realizowania zabudowy w przeszłości.

Wprowadzanie gazów lub pyłów do atmosfery

W wyniku realizacji projektu planu może dojść do powstania nowych budynków, głównie usługowych, a także produkcyjnych, co spowoduje wzrost emisji z systemów grzewczych. Jako podstawowy system zaopatrzenia w ciepło przewidziano sieć ciepłowniczą lub urządzenia indywidualne, w oparciu o źródła niskoemisyjne lub bezemisyjne, a tym samym ograniczające niską emisję, zgodnie z przepisami odrębnymi. Plan gwarantuje w związku z powyższym utrzymanie normatywnych wartości emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery, określonych w przepisach odrębnych.

Udział w emisji zanieczyszczeń powietrza będą mieć również pojazdy poruszające się po istniejących ciągach komunikacyjnych, obsługujących tereny mieszkaniowe, a także usługowe, produkcyjne. W związku z powyższym wzrośnie poziom emisji komunikacyjnej, na którą składają się głównie tlenki azotu, tlenki węgla, węglowodory. Z uwagi na to, że nie przewiduje się powstania nowych dróg, a ruch na drogach istniejących nie powinien znacząco wzrosnąć, nie prognozuje się takiego oddziaływania, które mogłoby przyczynić się do pogorszenia standardów jakości powietrza atmosferycznego.

Analiza zmian klimatycznych oraz negatywnych skutków z nich wynikających, dla terenu opracowania

Zagospodarowanie terenu w granicach analizowanego obszaru zalicza się do dwóch grup, wykazujących odmienne uwarunkowania pod względem adaptacji do zmian klimatycznych. W pierwszej kolejności, tereny zabudowane pełnią funkcje mieszkaniowe, usługowe i produkcyjne, dla których zasadniczo bez znaczenia pozostają wahania klimatu, ponieważ prowadzona tam działalność nie jest uzależniona od określonych warunków pogodowych i trendów klimatycznych. Pod względem jakości życia i zdrowia ludzi uwarunkowania takie również pozostają raczej poza sferą problemową. Biorąc jednak pod uwagę postępujące zmiany w zakresie ocieplania i osuszania klimatu, mogą one mieć znaczenie dla kondycji flory.

Emisja związana z powstaniem nowych obiektów budowlanych nie spowoduje znacznej emisji pyłów i gazów cieplarnianych, w związku z wykorzystywaniem niskoemisyjnych źródeł ciepła. Realizacja zapisów projektu planu nie powinna mieć większego wpływu na nasilenie zmian klimatycznych. Nie powinno dojść też do emisji gazów cieplarnianych w ilościach powodujących nasilenie efektu cieplarnianego.

Wytwarzanie odpadów

Odpady wytworzone w terenach mieszkaniowych i usług nieuciążliwych będą miały głównie charakter odpadów komunalnych. W strumieniu odpadów komunalnych będą mogły znajdować się także niewielkie ilości odpadów niebezpiecznych (np. zużyte baterie, lekarstwa, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny). Oszacowanie ich rodzaju i ilości jest niemożliwe na etapie projektu planu, wiadomo jednak, że ilość odpadów wzrośnie, z uwagi na planowany rozwój zabudowy. Wprowadzono obowiązek magazynowania odpadów komunalnych oraz ich usuwanie w systemie gospodarowania odpadami stosowanym w gospodarce komunalnej miasta, natomiast gospodarowanie odpadami wynikającymi ze specyfiki usług lub zabudowy przemysłowej i produkcyjnej ma się odbywać zgodnie z przepisami odrębnymi. Odpowiednio zabezpieczone obiekty przeznaczone do magazynowania odpadów nie powinny generować zanieczyszczeń do gruntu czy wód podziemnych. W projekcie planu przewidziano szereg ustaleń, które ograniczają możliwość prowadzenia działalności związanej z gromadzeniem i przetwarzaniem odpadów. W związku z tym nie prognozuje się negatywnego oddziaływania terenów usługowych i mieszkaniowych pod względem wytwarzania odpadów.

W związku z przeznaczeniem terenu na funkcje produkcyjne powstanie problem zagospodarowania odpadów powstałych w procesie produkcyjnym. Wytwórca odpadów zobowiązany jest do stosowania technologii mało- i bezodpadowych. W przypadku oszacowania masy odpadów, które mogą powstać, przekraczającej 1 Mg rocznie - dla odpadów niebezpiecznych lub 5000 Mg rocznie - dla odpadów innych niż niebezpieczne, przedsiębiorca będzie zobligowany o wystąpienie

do odpowiedniego organu ochrony środowiska o pozwolenie na wytwarzanie odpadów. W pozwoleniu powinny zostać uwzględnione elementy gospodarowania odpadami, nie powodujące ponadnormatywnej presji na środowisko. Jeżeli pozwolenie takie nie będzie konieczne, przedsiębiorca powinien we własnym zakresie zagospodarować powstałe odpady w taki sposób, aby nie zagrażały przede wszystkim środowisku gruntowo-wodnemu.

Na obszarze objętym planem wyłączone zostało możliwość lokalizowania instalacji do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, a także składowisk takich odpadów. Na obszarze objętym planem nie będą składowane odpady niebezpieczne, a sposób postępowania z nimi określają przepisy odrębne. Funkcjonowanie obiektów produkcyjnych i usługowych wiąże się jednak z czasową obecnością odpadów, jednak stosując powyższe wytyczne nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko w kontekście odpadów.

Uwarunkowania związane z ochroną środowiska wynikające z realizacji infrastruktury ściekowej w kontekście wymogów określonych w art. 83 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm.)

W kontekście wymagań art. 83 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm.) tereny miasta Włocławek zostały objęte działaniami w zakresie uporządkowania sposobu gospodarowania ściekami komunalnymi w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. W związku z tym podjęto uchwałę w sprawie wyznaczenia aglomeracji Włocławek, w ramach której tereny gminy podłączane są do systemu zbiorczego odprowadzania ścieków (Uchwała nr XVII/192/2019 Rady Miasta Włocławek z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Włocławek Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2019 r. poz. 7397). Obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu aglomeracji, w ciągu ulic poprowadzono sieć kanalizacji sanitarnej, a w dalszej perspektywie przewiduje się budowę kolejnych odcinków sieci, zależnie od potrzeb.

Na terenach objętych planem zachowuje się sposób odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych w systemie miejskiej sieci kanalizacyjnej. Przy założeniu, że ścieki w całości będą odprowadzane kanalizacją do oczyszczalni ścieków nie będą stanowiły zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego.

Emisja hałasu

Obszar objęty opracowaniem pozostaje głównie pod wpływem oddziaływań akustycznych ze źródeł komunikacyjnych – ruchu kołowego oraz przemysłowych, rozumianych jako działalność produkcyjna i usługowa. Hałas drogowy generowany jest głównie przez pojazdy poruszające się Toruńską, Okrzei i Wyszyńskiego. Obecnie przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu wystąpiło jedynie w ciągu ulicy Okrzei i Wyszyńskiego. Nie przewiduje się, żeby w wyniku realizacji planu przekroczenia miały objąć inne tereny, w planie nie przewidziano utworzenia nowych dróg zbiorczych czy głównych. Można jednak przypuszczać, że po drogach prowadzących do terenów usługowych i produkcyjnych w dalszym ciągu będą poruszały się zarówno samochody osobowe, jak i ciężarowe. W związku z tym należy przyjąć, że poziom hałasu może ulec zmianie, szczególnie na północy, gdzie już notowane były przekroczenia dla hałasu przemysłowego.

Niewielki wzrost poziomu hałasu może nastąpić w związku z realizacją nowej zabudowy lub przebudową istniejącej. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe i ustanie po zakończeniu robót budowlanych.

W projekcie planu nakazano stosować zabezpieczenia akustyczne doprowadzające poziom hałasu do wartości zgodnych z obowiązującymi normami, a także wyposażać obiekty budowlane usług i przemysłu w urządzenia niepowodujące pogorszenia standardów jakości środowiska. Dodatkowo na granicy terenów o funkcji usługowej/produkcyjnej z terenami mieszkaniowymi zalecono wprowadzenie zieleni izolacyjnej. W ten sposób dołożono starań, aby chronić zabudowę mieszkaniową przed negatywnym oddziaływaniem hałasu na ludzi. Ponadto uporządkowano tereny pod względem funkcjonalnym. Zabudowę produkcyjną skupiono wspólnie z usługami na północ

od ulicy Wyszyńskiego, z istniejąca tam zabudowa mieszkaniowa podlegać ma adaptacji. Na południu natomiast zaplanowano tereny usługowe i usługowo-mieszkaniowe. W projekcie planu ustalono również kwalifikację odpowiednich terenów ze względu na dopuszczalne poziomy hałasu (w odniesieniu do przepisów odrębnych).

Emisja pól elektromagnetycznych

Projekt planu ustala możliwość budowy lokalnych stacji transformatorowych kontenerowych wolnostojących lub wbudowanych w obiekty o innej funkcji, z zabezpieczeniem dojazdu dla służb remontowo-eksploatacyjnych oraz dopuszcza budowę alternatywnych odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW, na warunkach wynikających z przepisów odrębnych, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych. Przewidziano również budowę sieci energetycznej kablowej o napięciu 15 kV wraz z odpowiednią infrastrukturą techniczną – z zachowaniem stref technicznych oraz zachowaniem ograniczeń i zakazów wynikających z przepisów odrębnych, w tym dotyczących lokalizacji obiektów przeznaczonych na pobyt ludzi w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym i polami elektromagnetycznymi. W związku z tym na analizowanym obszarze powstaną obiekty i urządzenia emitujące promieniowanie elektromagnetyczne do środowiska. Z uwagi na obowiązujące przepisy prawa i wymóg separacji obszarów o ponadnormatywnym oddziaływaniu promieniowania elektromagnetycznego, uwzględnione również w projekcie planu, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania tych obiektów na środowisko i zdrowie ludzi.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

W obecnym i projektowanym stanie zainwestowania obszaru nie ma ryzyka wystąpienia nadzwyczajnych awarii ani na obszarze projektu planu, ani w bezpośrednim jego sąsiedztwie, wynikających z funkcjonowania zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Bezpośrednio w terenie opracowania może dojść do awarii związanych z transportem materiałów niebezpiecznych (możliwość transportu materiałów niebezpiecznych i toksycznych środków przemysłowych przez całą dobę), najczęściej są to paliwa płynne oraz skroplone gazy i mieszaniny węglowodorów gazowych. Prawdopodobieństwo takich wydarzeń na analizowanym obszarze jest wyższe, ponieważ znajduje się tam stacja benzynowa. Nie mniej to zagrożenie powszechne i nie wymaga odrębnych zapisów w miejscowym planie. Na obszarze planu wprowadzono zakaz lokalizacji zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu

W związku z możliwością lokalizacji nowej zabudowy, a co za tym idzie poprowadzenia niezbędnej infrastruktury technicznej, należy liczyć się z przekształceniami powierzchni terenu. Biorąc pod uwagę przebieg robót budowlanych, nie będą to zabiegi długotrwałe, a po zakończeniu prac powierzchnia terenu zostanie uporządkowana i wróci do normy. Budynki i zainwestowanie infrastrukturalne powstające na podstawie projektu planu nie będą zatem powodować znacznych przekształceń powierzchni terenu, poza niewielkimi zmianami przypowierzchniowymi, sięgającymi na ogół standardowej głębokości fundamentowania.

Generalnie większość opisywanego obszaru nie posiada walorów w postaci ukształtowania terenu wymagającego zabiegów ochronnych, jednak część obszaru objętego planem stanowią tereny o specyficznych warunkach gruntowych, dla których ustalono w projekcie planu odpowiednie warunki zagospodarowania. Dla obszaru zagrożonego ruchami masowymi obowiązuje: lokalizacja obiektów budowlanych oraz adaptacja zabudowy wyłącznie po wykonaniu dokumentacji geologiczno-inżynierskiej potwierdzającej, że projektowana inwestycja nie naruszy zaburzenia równowagi gruntu oraz określi zalecenia dotyczące zabezpieczenia planowanych inwestycji przed zniszczeniem; dokumentacja geologiczno-inżynierska musi spełniać wymagania zgodne z przepisami odrębnymi; badania geologiczno-inżynierskie wykonywane w granicach terenu zagrożonego ruchami masowymi muszą obejmować: wiercenia geologiczne podwójnym aparatem

rdzeniowym z pełnym rdzeniowaniem do głębokości poniżej najniższej powierzchni poślizgu, ścinania; badania uzupełniające w celu lepszego rozpoznania terenu: sondowanie dynamiczne bądź statyczne, próby obciążeniowe, wkopy, odkrywki, badania geofizyczne, hydrogeologiczne. Dla obszaru osuwania się mas ziemnych – osuwisko nieaktywne – obejmującego osuwisko oraz jego strefę buforową o szerokości 10,0 m od granicy osuwiska, obowiązuje: lokalizacja obiektów budowlanych oraz adaptacja zabudowy wyłącznie po wykonaniu dokumentacji geologiczno-inżynierskiej potwierdzającej, że projektowana inwestycja nie spowoduje odnowienia się osuwiska oraz określi zalecenia dotyczące zabezpieczenia planowanych inwestycji przed zniszczeniem; dokumentacja geologiczno-inżynierska musi spełniać wymagania zgodne z przepisami odrębnymi; badania geologiczno-inżynierskie wykonywane w granicach osuwiska nieaktywnego oraz jego strefy buforowej muszą obejmować: wiercenia geologiczne podwójnym aparatem rdzeniowym z pełnym rdzeniowaniem do głębokości poniżej najniższej powierzchni poślizgu, ścinania; badania uzupełniające w celu lepszego rozpoznania osuwiska: sondowanie dynamiczne bądź statyczne, próby obciążeniowe, wkopy, odkrywki, badania geofizyczne, hydrogeologiczne; zakaz lokalizacji obiektów użyteczności publicznej; zakaz lokalizacji stawów i wszelkich sztucznych zbiorników wodnych oraz instalacji zaburzających naturalny przepływ wód gruntowych i podziemnych; zakaz lokalizacji składowisk odpadów; zakaz lokalizacji nasypów i wkopów o kubaturze przekraczającej 20% objętości mas koluwalnych danego osuwiska oraz zakaz prowadzenia prac ziemnych, których skutkiem jest podcięcie dolnej lub górnej części osuwiska, z wyłączeniem prowadzenia robót budowlanych oraz działań służących stabilizacji osuwiska bądź zabezpieczeniu istniejących obiektów budowlanych oraz terenu przed ruchami masowymi ziemi.

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż obszary o potencjalnie niekorzystnych warunkach geotechnicznych zostały w odpowiedni sposób zabezpieczone. Dzięki temu ograniczony zostanie wpływ na stateczność skarpy. Na obszarze objętym projektem planu nie przewiduje się więc powstania takich zmian, które wpłyną niekorzystnie na rzeźbę terenu.

Wykorzystywanie zasobów środowiska

Na istniejące zasoby środowiska składa się przede wszystkim roślinność antropogeniczna, rozwijająca się samoistnie na terenach nieużytkowanych oraz wprowadzona celowo, uzależniona od działań pielęgnacyjnych człowieka, a także roślinność w pasie nadbrzeżnym Wisły. Nie występują tam jednak drzewa, które spełniałyby wymagania, jakie spełniać muszą drzewa uznawane za pomniki przyrody.

Obszar projektu planu charakteryzuje się generalnie niską bioróżnorodnością, w przeciwieństwie do terenów zlokalizowanych za jego północną granicą, gdzie występują wspomniane wcześniej tereny chronione. W związku z tym, na terenach, które bezpośrednio przylegają do Wisły oraz są chronione w ramach obszarów Natura 2000, wyznaczono tereny zieleni. Na terenach takich, w tym w obszarze osuwania się mas ziemnych, ustalono ochronę roślinności utworzonej przez drzewa i krzewy, jako naturalnej bariery ochronnej terenu, a ponadto zachowanie i ochronę istniejącego zagospodarowania zielenią z możliwością wzbogacenia o gatunki dobrane do potrzeb rodzimego ekosystemu. Tereny te zawierają się również w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, co również ogranicza możliwości inwestycyjne.

W stosunku do samego obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły oraz obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły, nakazano stosować odpowiednie przepisy odrębne, dotyczące danych form ochrony przyrody. Należy zauważyć, iż obszary te w niewielkim stopniu zawierają się w granicach analizowanego obszaru – są to fragmenty przy północnej granicy obszaru i obejmują jedynie wąski pas terenów nadbrzeżnych oraz wody Wisły. Nie oznacza to jednak, że zagospodarowanie przedmiotowych terenów nie może mieć wpływu na cele ochrony, wyznaczone dla tych form. Projekt miejscowego planu nie wprowadza zmian w zagospodarowaniu terenu północnych obrzeży obszaru. Wyznaczone tereny zielone będą pełnić w tym przypadku pewnego rodzaju strefę ochronną, bez możliwości zabudowy, z zachowaniem i możliwością wprowadzania nowej zieleni. Na niektórych terenach ograniczono możliwość zabudowy również ze względu na warunki geotechniczne.

Zachowana zostanie jednak przystań wodna przy ujściu Zgłowiączki do Wisły oraz towarzysząca jej urządzenia rekreacji. Obiekty te związane są z ruchem turystycznym, rekreacją, a przez to presją na brzeg rzeki. Koryto Wisły w północno-wschodniej części obszaru została uregulowana i jest podporządkowana działalności człowieka. Na północnym zachodzie z kolei tereny wykazują mniejszą dostępność, a przez trudne warunki geotechniczne i brak wyraźnie wyznaczonych ścieżek są rzadziej uczęszczane. Ta część może być potencjalnie bardziej atrakcyjna jako miejsce bytowania, żerowania awifauny, aniżeli tereny w pobliżu przystani, gdzie warunki środowiskowe nie wykazują już cech zarośli nadrzecznych.

Koncepcja zagospodarowania analizowanego obszaru przewiduje utrzymanie istniejącej zabudowy na pozostałym obszarze, z możliwością dobudowy nowych obiektów lub przebudowy, modernizacji, adaptacji. Przyjęty układ zabudowy, a także rozwiązania w zakresie kanalizacji sanitarnej i pozostałych mediów, nie powinny mieć negatywnego wpływu na roślinność siedliska łągowego, gatunki chronione obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły. Większe znaczenie w tej kwestii mogą mieć naturalne procesy w obrębie zbocza, prowadzące do osunięć mas ziemnych czy ich osypywania, a przez to przerywania ciągłości pokrywy roślinnej. Projekt planu nie ingeruje w użytkowanie tego typu terenów, zastosowane rozwiązania infrastrukturalne również nie powinny wpłynąć na stateczność zbocza. Można przyjąć, iż jego ustalenia nie pozostają w sprzeczności z aktami regulującymi funkcjonowanie ww. formy ochrony przyrody.

Realizacja zamierzeń przewidzianych w projekcie planu nie powinna wpłynąć na cele działań ochronnych, wyznaczonych w planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły, do których zaliczono przede wszystkim zachowanie istniejących siedlisk łągowych i żerowych w dotychczasowym stanie ochrony, utrzymanie liczebności populacji łąkowej na odpowiednim poziomie, utrzymanie liczebności populacji łągowych. Jako działania ochronne wskazano głównie ograniczenie kolizji i ryzyka porażenia prądem, zapobieganie utracie siedlisk łągowych ptaków, w tym utrzymanie terenów zalewowych kluczowych dla gatunków w stanie niezabudowanym i zachowanie w całej strefie nurtowej rzeki istniejących wysp piaszczystych, za wyjątkiem utrzymania szlaku żeglugowego czy zachowanie skarpi brzegowych i zadrzewień brzegów, zachowanie istniejących zadrzewień w promieniu 50 m wokół starorzeczy; zachowanie żerowisk gatunków położonych na trwałych użytkach zielonych oraz ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych czy też użytkowanie łąk zgodnie z praktykami sprzyjającymi biologii gatunku (termin koszenia 01.08.-31.10.), tworzenie zastępczych, sztucznych stanowisk łągowych, np. wysp pływających. Na analizowanym obszarze nie występują napowietrzne linie elektroenergetyczne, nie prowadzi się też żadnej z działalności, mogącej wpływać negatywnie na awifaunę. Jako wyjątek wskazać można presję turystyczną, penetrację terenów nadrzecznych, aczkolwiek są to oddziaływania istniejące, a przyjęcie projektu planu nie powinno rzutować na wzmożenie tych presji. W związku z tym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

Przy stosowaniu wskazanych wyżej rozwiązań, realizacja założeń projektu planu nie powinna mieć negatywnego wpływu na środowisko. Generalnie ingerencja ograniczać będzie się do terenów już przekształconych, istniejących luk na terenach zabudowanych. Nie powinno dojść również do zachwiania drożności ważnych i stałych korytarzy migracji zwierząt, które – o ile mogły wchodzić na analizowany teren, były to w zasadzie jego północno-zachodnie obrzeża, gdzie nie planuje się realizacji zabudowy. Dla terenów zabudowanych wyznaczono wymagany udział powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, zadbano o wprowadzenie zieleni izolacyjnej i zachowanie istniejących drzew. Zapewniono również ochronę wód powierzchniowych. W ten sposób, mimo przewidywanych przekształceń dla środowiska obszaru, nie powinny być to zmiany znaczące.

Wody powierzchniowe i podziemne

W celu zabezpieczenia przed przedostawaniem się do gruntu szkodliwych substancji, w tym ropopochodnych, związanych w ruchem pojazdów, nakazano odprowadzać wody opadowe i roztopowe z powierzchni zanieczyszczonych utwardzonych do sieci kanalizacji deszczowej, na warunkach wynikających z przepisów odrębnych. Na terenach nieskanalizowanych do czasu realizacji sieci ustalono możliwość odprowadzania wód opadowych i roztopowych ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, pochodzących z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni, do wód lub ziemi. Ze względu na lokalizację części terenów w granicach GZWP nr 215 zawarto dodatkowe obostrzenia, mające na celu ochronę jakości wód zbiornika.

Odprowadzenie ścieków do sieci kanalizacyjnej zabezpieczy wody powierzchniowe i podziemne przed wzrostem poziomu zanieczyszczeń. Odpowiednie zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych również nie powinno rzutować na jakość wód. Jest to ważne ze względu na naturalną niską odporność gruntów analizowanego obszaru na przenikanie zanieczyszczeń z powierzchni terenu. Przy zastosowaniu rozwiązań ustalonych w projekcie planu nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody powierzchniowe lub podziemne, w tym GZWP nr 215, JCWP i JCWPd z obszaru opracowania.

Krajobraz

Krajobraz przedmiotowego obszaru prezentuje walory typowe dla terenów miejskich. Występują tam głównie tereny zabudowane z towarzyszącą zielenią, w tym przydrożną, a także tereny zielone, rekreacyjne nad Wisłą. Założeniem projektu planu jest wprowadzenie ładu przestrzennego na całym analizowanym obszarze, dzięki uporządkowaniu funkcjonalnemu terenów zainwestowanych, a także umożliwieniu rozwoju prowadzonych działalności. Ze względu na znaczne wypełnienie obszaru, nie przewiduje się znacznych zmian wizualnych w wyniku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu.

W projekcie planu wyznaczono nieprzekraczalne linie zabudowy, ustalono wskaźniki dotyczące zagospodarowania terenu i parametry zabudowy. Ustalono wymóg zastosowania wysokiego poziomu estetycznego obiektów, w szczególności zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej oraz zabudowy usług poprzez m.in. zróżnicowane ukształtowanie bryły z podkreśleniem fasady obiektu, dbałość o detale architektoniczne. Wprowadzono też ustalenia odnośnie zieleni ozdobnej i powierzchni biologicznie czynnych.

Nie przewiduje się również negatywnego wpływu na krajobraz kulturowy. W obecnym kształcie występuje on od niedawna i nadal ulega przekształceniom. Ustalenia projektowanego dokumentu nie powinny również niekorzystnie oddziaływać na wyznaczone strefy ochrony archeologicznej oraz zabytki nieruchome. Zapewniono odpowiednią ich ochronę i ustalono zakres możliwych do prowadzenia prac w obrębie obiektu. W tym zakresie ustaleń planu nie przewiduje się negatywnego wpływu na obiekty kultury materialnej. Realizacja ustaleń planu wpłynie pozytywnie na estetykę krajobrazu. Wyeliminowane zostaną powierzchnie negatywnie oddziałujące na walory estetyczne okolicy, a obszar zyska nową zabudowę harmonizującą pod względem wizualnym z otoczeniem.

Ochrona zdrowia i życia ludzi w kontekście istniejących oraz planowanych do realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym analiza możliwych konfliktów społecznych

W odniesieniu do zdrowia i życia ludzi należy podkreślić, że:

- analizowany obszar znajduje się w zasięgu oddziaływania akustycznego dróg głównych i zbiorczych i jest to obecnie jeden z głównych czynników mogących mieć negatywny wpływ na funkcjonowanie sąsiadujących z nimi terenów, głównie mieszkaniowych;
- realizacja nowej zabudowy i jej funkcjonowanie nie spowodują w znacznym stopniu zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego oraz powietrza atmosferycznego, dzięki zastosowaniu odpowiednich rozwiązań z zakresu infrastruktury technicznej, co jest ważne

ze względu na zachowanie powierzchni biologicznie czynnych i ochronę wód podziemnych;

- w projekcie planu zadbano o odpowiednią ochronę zdrowia i życia ludności poprzez wprowadzenie szeregu obostrzeń dla działalności gospodarczej prowadzonej na terenach sąsiadujących z zabudową mieszkaniową lub towarzyszącą takiej zabudowie, dzięki czemu zapewniono właściwe warunki sanitarne z uwzględnieniem wymagań ochrony zdrowia;
- wzrost powierzchni zabudowy nie powinien skutkować zagrożeniem konfliktami społecznymi (które często wybuchają w obawie o zdrowie ludności) z tego powodu, iż na obszarze nie pozostało wiele powierzchni do zabudowy, a projektowane rozwiązania dostosowują granice terenów do istniejącego zagospodarowania oraz w kontekście uporządkowania funkcjonalno-przestrzennego obszaru. Nie będą to też zmiany, powodujące uciążliwości dla życia człowieka. Do zbliżonego przeznaczenia terenów odwoływały się również wcześniej uchwalane plany. Ryzyko konfliktu społecznego wokół planowanych funkcji jest niskie.

10. OPIS STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYMI ZNACZĄCYMI SKUTKAMI DLA ŚRODOWISKA I OBSZARÓW NATURA 2000

Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko wiąże się bezpośrednio z ustaleniem lub dopuszczeniem w planie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko Dz. U. z 2019 r. poz. 1839). Na obszarze planu ustalono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych, w tym przedsięwzięć mogących niekorzystnie oddziaływać na zdrowie ludzi oraz zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, z wyłączeniem niezbędnej infrastruktury technicznej, sieci i urządzeń telekomunikacyjnych oraz urządzeń wodnych, w tym związanych z ochroną przeciwpowodziową. Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w terenach przeznaczonych pod usługi oraz w terenach przeznaczonych pod przemysł, produkcję i magazyny, dotyczy wyłącznie lokalizacji nowych inwestycji z tej grupy przedsięwzięć. Dodatkowo zakazano lokalizacji innych przedsięwzięć, które mogłyby powodować uciążliwości dla zabudowy mieszkaniowej, w tym prosektoriiów czy nowych funkcji magazynowo-składowych.

W związku z powyższym, w przypadku analizowanego obszaru, inwestycjami zaliczanymi do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko może być infrastruktura techniczna oraz drogowa. Wskazać tutaj należy nowe napowietrzne linie elektroenergetyczne czy transformatory, jednak nie przewiduje się, żeby takie urządzenia miały silnie oddziaływać na obszar objęty projektem planu i jego otoczenie. Ponadto dla obiektów takich wyznaczane są odpowiednie strefy techniczne. W stosunku do obszarów Natura 2000 obiekty takie pozostawać będą poza strefą problemową, ponieważ plan wprowadza znaczne ograniczenia co do możliwości zainwestowania terenów w strefie brzegowej Wisły oraz podjęto przepisy w zakresie ochrony roślin i siedlisk. Nowe obiekty nie powinny wpłynąć na nie negatywnie, w warunkach normalnego użytkowania. Jeżeli chodzi o obszar Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły, poza siedliskami, w tym roślinnymi, ochronie podlega również ornitofauna, tak jak w przypadku Doliny Dolnej Wisły. Nie można wykluczyć, iż migruje ona i migrować będzie z tego obszaru na północ, nad tereny objęte planem. Aktualnie na obszarze projektu planu nie występują wysokie obiekty infrastrukturalne, mogące stanowić przeszkodę na trasie przelotu. Nie przewiduje się powstania nowych obiektów, takich jak linie i słupy wysokiego napięcia, które mogłyby powodować kolizje z ptactwem. Nie mniej należy przyznać, iż nowa zabudowa, jak i mogące powstać obiekty liniowe – drogowe, infrastrukturalne, realizowane będą poza obszarami chronionymi. W związku z tym potencjalne przedsięwzięcia nie będą wkraczać na tereny o najcenniejszych walorach przyrodniczych, pozostając w obrębie obszaru zurbanizowanego.

11. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, A SZCZEGÓLNIENIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Ustalenia planu obejmują szeroki wachlarz narzędzi, mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań w wyniku realizacji ustaleń opisywanego dokumentu, mając na celu ochronę wartości ekologicznych. Większość obiektów negatywnie oddziałujących na środowisko istnieje i można jedynie wprowadzić ustalenia mające na celu ograniczenie dalszego negatywnego oddziaływania.

Skuteczność zapisów w ograniczaniu presji na środowisko będzie można określić dopiero po analizie przyszłych danych monitoringowych, które określą przemiany jakie zajądą w środowisku miasta po realizacji planu. Niestety proces ten może być długotrwały, a ocena skutków realizacji projektowanego dokumentu obarczona niedoskonałościami, wynikającymi np.: z niepełnego zakresu realizacji lub zmian, jakie zostaną wprowadzone przez dokumenty wyższej rangi.

Biorąc pod uwagę rodzaje funkcji wprowadzanych przez plan jak również skalę ich oddziaływania oraz charakter otoczenia planu nie zachodzi potrzeba wprowadzania, innych niż zastosowane w planie, rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, a szczególnie na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000.

12. INFORMACJE O STOSOWANYCH METODACH SPORZĄDZANIA PROGNOZY

Określanie przyszłych oddziaływań na środowisko na poziomie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego posiada liczne metodyki, które dobierane są indywidualnie do prognozy w zależności od charakteru funkcji i wielkości obszaru objętego planem. Prognozowanie powinno uwzględniać heterogeniczność i nieliniowość zjawisk i uwarunkowań środowiskowych obszaru opracowania, zarówno w sferze biotycznej, jak i abiotycznej oraz możliwości legislacyjno-prawne ustanawiania przyszłego przeznaczenia i warunków zainwestowania terenów.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania wytypowano następujące metody ocen oddziaływania na środowisko, które zostały wykorzystywane w Prognozie i pomogły w określeniu przyszłych oddziaływań na środowisko:

1. Prognozowanie przez analogię: polega na bazowaniu na wynikach obserwacji i pomiarów dotychczas wykonanych podobnych inwestycji i porównaniu ich z planowanymi, o podobnych parametrach.
2. Prognozowanie eksperckie: oparte na bazie wiedzy, doświadczenia i intuicji eksperta, metoda ta z uwagi na wysoką skuteczność jest najczęściej stosowaną metodą w o.o.s. Bardzo często jest ona łączona z metodą prognozowania przez analogię. W prognozowaniu eksperckim wykorzystuje się informacje ze źródeł istniejących oraz dane zebrane poprzez monitoring lub pomiary i wizje terenowe.

W opracowaniu Prognozy zastosowano podejście metodyczne polegające na ilościowym i jakościowym scharakteryzowaniu zagrożeń i presji, jakie przyszłe inwestycje, które zostaną zrealizowane na podstawie zapisów planu, będą wywierać na środowisko. Dzięki takiemu podejściu każdą z przyszłych inwestycji jako potencjalne źródło presji – stresora, które w zależności od charakteru oddziaływać będzie w rozmaity sposób na poszczególne komponenty środowiska. Najpierw przeanalizowano sieć powiązań pomiędzy komponentami środowiska a źródłami presji. Dzięki temu, w drugim etapie, stało się możliwe określenie oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych i skumulowanych na poszczególne komponenty środowiska. Takie postępowanie

zapobiega pominięciu któregośkolwiek komponentu w ocenie oddziaływania na środowisko obszaru opracowania. Szczegółowe kryteria oceny metodą matrycową, a także założenia, jakie podjęto przy określaniu obu metod, opisano w dalszej części opracowania.

13. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem wskazującym kierunki gospodarowania przestrzenią oraz zasady rozwoju i ochrony w oparciu o zaistniałe potrzeby i w korelacji z istniejącymi uwarunkowaniami. W wielu przypadkach rzeczywista ocena oddziaływania na środowisko będzie możliwa dopiero na etapie decyzji administracyjnych zezwalających na budowę inwestycji dopuszczalnych w planie i późniejszym planem inwestycji.

Jeśli chodzi o postanowienia planu schemat badań może przyjąć formę od ogółu do szczegółu. Nie mniej wszelkie badania i analizy należałoby rozpocząć od przeanalizowania rozstrzygnięć przestrzennych, co w dużej mierze wykonano w opracowaniu ekofizjograficznym:

1. które tereny przeznaczyć pod zabudowę, a które tereny pozostawić jako otwarte,
2. określić dopuszczalne formy zabudowy i zagospodarowania terenu.

Powyższe analizy już na etapie sporządzania planu pozwolą na symulację skutków realizacji ustaleń na środowisko pod kątem dynamiki zmian powierzchni otwartych w strukturach przestrzennych obszaru portów, integralności terenów otwartych, w tym ciągów ekologicznych, a także w relacjach otoczeniem zewnętrznym.

Najlepszym sposobem oceny zmian będzie ocena w opracowaniu ekofizjograficznym w następnej edycji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek i w sąsiednich nowo opracowywanych miejscowych planach, według schematu: analiza tempa i skali przyrostu terenów zurbanizowanych, analiza tempa i skali przyrostu uzbrojenia terenów, analiza dynamiki zmian dynamiki punktowych i liniowych zagrożeń środowiskowych, fragmentaryzacji przestrzennej obszarów otwartych. Pośrednio oceny takiej dokonują i dokonywać będą edycje dokumentów takich jak Program ochrony środowiska, Program gospodarki odpadami, Program ochrony powietrza czy Mapa akustyczna.

14. OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Na opisywanym obszarze występują fragmenty obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły oraz Dolina Dolnej Wisły, obejmujące ich południowe obrzeża, które pokrywają się terenami przy północnej granicy obszaru projektu planu. Co prawda w tych terenach zawiera się częściowo drzewostan, lecz należy przyznać, iż przedstawia on szczątkowe cechy chronionych siedlisk przyrodniczych, ma postać zmienioną o cechach świadczących o degradacji. W związku z tym, w projekcie planu nie ustalono takich funkcji na obszarze Natura 2000, które zagrażałyby przedmiotowi jego ochrony. Przyjęcie planu nie powinno przyczynić się do zmian w liczebności gatunków chronionej awifauny. Jak wspomniano już wcześniej, przewidywane zagospodarowanie reszty obszaru opracowania nie powinno mieć negatywnych skutków dla obszaru, jak i lokalnych korytarzy ekologicznych. Projekt planu nie wprowadza takiego przeznaczenia, które wpłynęłoby negatywnie na funkcjonowanie i integralność obszarów Natura 2000.

15. ANALIZA WARIANTOWA

Analizę wariantową przeprowadza się w oparciu o zasadę prewencji i przezorności, która zawiera racjonalne rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie lub wyjaśnienie braku rozwiązań.

W przypadku omawianego planu można wskazać dwa warianty działania:

1. Pozostawienie analizowanego obszaru w obecnym stanie zagospodarowania, funkcjonowanie terenów zgodnie z aktualnymi trendami środowiskowymi oraz terenów objętych miejscowymi planami na warunkach przewidzianych w tych planach;
2. Realizacja projektu miejscowego planu poprzez prowadzenie nowych rozwiązań w zakresie ochrony środowiska, zaktualizowanych wymogów prawnych oraz adekwatnie do wniosków właścicieli nieruchomości.

Pewne jest, że w wyniku realizacji ustaleń planu powierzchnia biologicznie czynna może ulec zmniejszeniu. Powierzchnie zabudowane zwiększą poprzez zapełnienie luk w istniejącym zagospodarowaniu, których obecnie pozostało niewiele. Na terenach na północy obszaru nie planuje się realizacji zabudowy kubaturowej ze względu na zagrożenie powodziowe, występowanie terenów zagrożonych uruchomieniem ruchów masowych. Dla terenów zabudowanych – usługowych, mieszkaniowych i produkcyjnych, przewidziano zachowanie niezbędnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Środowisko przedmiotowego obszaru częściowo uległo już przekształceniom, a nowe inwestycje nie wpłyną na postęp degradacji i zaburzenie harmonii krajobrazu.

Pozytywnym aspektem przyjęcia dokumentu będzie zastosowanie wskazanych w nim rozwiązań w zakresie infrastruktury technicznej. W związku z powyższym stan środowiska nie ulegnie pogorszeniu, a obszar zostanie uporządkowany, z niewątpliwą korzyścią dla zabudowy mieszkaniowej, względem której przewidziano szereg przepisów zmniejszających oddziaływanie uciążliwości z terenów sąsiednich. W projektowanym planie zaktualizowano również ustalenia w zakresie terenów osuwiskowych i zagrożonych ruchami masowymi, a ponadto przyjęto oznaczenia i wskazania dla terenów o niekorzystnych warunkach gruntowych. Ustalono rozwiązania gwarantujące racjonalne wykorzystanie terenów z uwzględnieniem potencjalnych zagrożeń ze strony uwarunkowań środowiskowych, a jednocześnie ograniczając niekorzystny wpływ inwestycji na środowisko.

16. WNIOSKI

Opisywany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek dla obszaru położonego w rejonie ulicy Prymasa Wyszyńskiego, zawartego pomiędzy ulicą Prymasa Wyszyńskiego, ulicą Rzeczną, Parkiem Sienkiewicza, ulicą Okrzei, rzeką Wisłą oraz rzeką Zgłowiączką, zawiera szereg działań łagodzących, alternatywnych i kompensujących. Do podstawowych ustaleń w zakresie łagodzenia skutków planu zaliczyć można zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Ponadto na terenach z zabudową mieszkaniową dopuszczono możliwość lokalizacji usług jedynie nieuciążliwych. W planie ustalono również obowiązek wyposażania obiektów budowlanych w urzędzenia niepowodujące pogorszenia standardów jakości środowiska oraz zakaz lokalizacji przedsięwzięć oddziałujących negatywnie na środowisko. Ustalono również szereg innych zakazów, które odwołują się do lokalizowania działalności uciążliwej, w tym związanej z przetwarzaniem odpadów czy zakładami o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej.

Jako działania alternatywne wskazać można nakaz odprowadzania ścieków komunalnych do sieci kanalizacyjnej, zaopatrzenie w energię ciepłą z sieci ciepłowniczej lub źródeł indywidualnych wykorzystujących niskoemisyjne i bezemisyjne nośniki energii. Dopuszczono możliwość budowy alternatywnych odnawialnych źródeł energii, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych, a w stosunku do linii elektroenergetycznych ustalono realizację głównie obiektów kablowych.

Nakazano też stosować zabezpieczenia akustyczne doprowadzające poziom hałasu do wartości zgodnych z obowiązującymi normami.

W kwestii działań kompensacyjnych przewidziano głównie nakaz wprowadzenia zieleni izolacyjnej, jako naturalnej bariery chroniącej przed uciążliwościami. W ten sposób ograniczony zostanie wpływ akustyczny i wizualny terenów usługowych i produkcyjnych na tereny mieszkaniowe. Ochronie podlegać ma również zieleń w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią oraz w rejonie terenów zagrożonych ruchami masowymi.

Po przeanalizowaniu uwarunkowań środowiska obszaru planu, w nawiązaniu do jego otoczenia, można stwierdzić, że projektowany dokument wprowadza właściwe funkcje, zgodne z uwarunkowaniami, które nie będą skutkowały ponadnormatywnymi presjami na środowisko, i które mają odpowiednie tryby postępowania w przypadku naruszeń prawa.

17. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu jest dokumentem sporządzanym na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.). Prognoza ocenia rozwiązania zawarte w projekcie planu pod kątem potrzeby ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju miasta. Do oceny rozwiązań zastosowano metodę analogii - stosowaną w ocenach oddziaływania na środowisko przy braku parametrów do obliczeń.

W przypadku większości terenów przeznaczenie zasadniczo nie uległo zmianie, z wyjątkiem korekt w zakresie przestrzennym wydzielonych terenów. W dużej mierze przewidziano utrzymanie istniejących funkcji - usługowej i produkcyjnej oraz ich dalszy rozwój. Na terenach położonych na północ od ulicy Wyszyńskiego nie przewidziano terenów o funkcji mieszkaniowej, a istniejąca zabudowa tego typu ma podlegać adaptacji. Na północy tereny dalej funkcjonować mają jako tereny rekreacyjne, z ograniczeniami związanymi z ruchami masowymi oraz powodzią.

pozytywnym aspektem planu jest zakaz wprowadzania przedsięwzięć mogących potencjalnie i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (poza infrastrukturą techniczną, urządzeniami wodnymi) na całym analizowanym obszarze. Wprowadzenie nowej zabudowy nie spowoduje znacznych uciążliwości dla środowiska, ponieważ nie będzie to zabudowa zwarta, a przyjęte rozwiązania w zakresie infrastruktury gwarantują zachowanie standardów środowiska. Projekt planu uwzględni docelowo obowiązek odprowadzania zanieczyszczonych ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej, co zabezpieczy środowisko wodno-gruntowe. Nie przewiduje się również znaczącego wzrostu natężenia hałasu.

Może nastąpić wzrost obszar powierzchni pokrytej utwardzonymi nawierzchniami, co spowoduje większe kumulowanie ciepła. Pojawienie się nowego zainwestowania, ciągów komunikacyjnych spowoduje wzrost zanieczyszczeń powietrza. Jednak do poprawy jakości powietrza może przyczynić się nakaz stosowania niskoemisyjnych i bezemisyjnych źródeł ciepła lub korzystania z sieci ciepłowniczej jako sposobu zaopatrywania w energię cieplną.

Realizacja ustaleń planu spowoduje pozytywne zmiany w krajobrazie. Plan utrzymuje zieleń w północnej części obszaru, ustala udział powierzchni biologicznie czynnej oraz zieleni izolacyjną, dostosowuje istniejące zapisy odnośnie obowiązujących linii zabudowy. Zmiany wynikające z realizacji ustaleń planu przyczynią się do poprawy wartości estetycznej obszaru.

Ponieważ plan na obszarze niezainwestowanym ma charakter porządkujący przestrzeń, a obszar zainwestowany jest już w pewnej mierze odpowiednio zagospodarowany, wprowadzenie nowej zabudowy przyczyni się do lepszego wykorzystania analizowanego terenu, z korzyścią dla zabudowy mieszkaniowej.

Na obszarze opracowania występują fragmenty obszarów Natura 2000. Nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na obszary chronione oraz transgranicznego oddziaływania na środowisko. Rozwiązania zawarte w przedmiotowym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pozwalają na bardziej efektywne wykorzystanie przestrzeni, są zgodne z przyrodniczymi predyspozycjami terenu oraz są prawidłowe z punktu widzenia potrzeb środowiska i zasad zrównoważonego rozwoju.

Reasumując, nie prognozuje się znaczącego, negatywnego oddziaływania na środowisko w wyniku wykonania ustaleń projektu uchwały. W wielu aspektach projekt planu korzystnie wpłynie na poprawę jakości środowiska, szczególnie na walory krajobrazowe dzięki zaplanowanemu, rozwojowi terenu.

18. OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że spełniam wymagania art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Dariusz Wójcik
mgr Dariusz Wójcik
uprawniony do wykonywania ocen oddziaływania
na środowisko na podstawie artykułu 74a ustawy
z dnia 3 października 2008 r. o (...) ocenach
oddziaływania na środowisko

19. LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY

- materiały Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;
- materiały Państwowego Instytutu Geologicznego i Państwowej Służby Hydrogeologicznej;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla terenu objętego sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek położonego w rejonie ulicy Prymasa Wyszyńskiego, zawartego pomiędzy ulicą Prymasa Wyszyńskiego, ulicą Rzeczną, Parkiem Sienkiewicza, ulicą Okrzei, rzeką Wisłą oraz rzeką Zgłowiączką, Geotest, Włocławek, październik 2018;
- Pomiar natężenia pola elektrycznego i pola magnetycznego wykonane przez WIOŚ Bydgoszcz na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2006-2017, WIOŚ Bydgoszcz
- Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziąja W., 2018, Physico-geographical mesoregions of Poland - verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. Geographia Polonica, vol. 91, no. 2.
- Standardowy formularz danych Natura 2000 – Obszar Włocławaska Dolina Wisły PLH040039;
- Standardowy formularz danych Natura 2000 – Obszar Dolina Dolnej Wisły PLB040003;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek (Uchwała Nr 103/XI/2007 Rady Miasta Włocławek z dnia 29 października 2007 r.);
- Uchwała nr 124/XIV/99 Rady Miasta Włocławek z dnia 29 listopada 1999 r. oraz nr 146/XVI/99 z dnia 28 grudnia 1999 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar wyodrębniony z części terytorium miasta Włocławka, położony w dzielnicy „Zazamcze” przy ul. Piwnej 1 i 3, działki nr 11 i 12 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2000 r. Nr 18, poz. 126);
- Uchwała nr 46/XLIX/2006 Rady Miasta Włocławek z dnia 5 czerwca 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie ewidencyjnym miasto Włocławek, w zakresie obszaru ograniczonego ulicą Okrzei, terenem Parku im. H. Sienkiewicza, ulicą Piwną, rzeką Wisłą oraz przepompownią ścieków (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2006 r. Nr 119, poz. 1743);

- Uchwała nr 78/XX/2008 Rady Miasta Włocławek z dnia 27 sierpnia 2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek dla obszaru położonego we Włocławku pomiędzy: zachodnią granicą działki nr 12/3 KM 34, ulicami Toruńską, Prymasa St. Wyszyńskiego, wschodnią granicą działki nr 3/2 KM 35, częścią południowej granicy i wschodnią granicą działki nr 3/4 KM 35, częścią południowej granicy działki nr 2/1 KM 23, zachodnim brzegiem rzeki Zgłowiączki oraz południowym brzegiem rzeki Wisły (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2008 r. Nr 128, poz. 2030);
- Uchwała nr IX/73/11 Rady Miasta Włocławek z dnia 9 maja 2011 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie obszaru położonego we Włocławku pomiędzy brzegiem rzeki Wisły na odcinku od ujścia rzeki Zgłowiączki do zachodniej granicy nieruchomości nr 1/26 KM 48, wzdłuż tej granicy i w kierunku zachodnim wzdłuż granicy działki nr 3/6 i 3/1 KM 48, ulicą Ogniową, Chmielną, Wronią, Okrzei do wysokości ulicy Kościuszki, granicą obszarów kolejowych, ulicą Szpitalną, Okrzei i zachodnią granicą Parku im. H. Sienkiewicza, ulicą Wyszyńskiego oraz zachodnim brzegiem rzeki Zgłowiączki z wyłączeniem terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego uchwalonymi po 1 stycznia 1995 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2011 r. Nr 167, poz. 1103);
- Uchwała nr XVI/300/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2011 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy miasto Włocławek pod względem przekroczeń dopuszczalnych dwutlenku azotu;
- Uchwała nr XXX/534/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 stycznia 2013 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy miasto Włocławek ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego benzenu i docelowego dla niklu;
- Uchwała nr XLII/700/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie określenia aktualizacji programu ochrony powietrza dla strefy miasto Włocławek ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszony PM10;
- Uchwała nr XXXVII/620/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23 października 2017 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy miasto Włocławek ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszony PM10 - aktualizacja;
- Uchwała nr XL/14/2018 Rady Miasta Włocławek z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek dla obszaru położonego w rejonie ulicy Prymasa Wyszyńskiego, zawartego pomiędzy ulicą Prymasa Wyszyńskiego, ulicą Rzeczną, Parkiem Sienkiewicza, ulicą Okrzei, rzeką Wisłą oraz rzeką Zgłowiączką;
- Uchwała nr XVII/192/2019 Rady Miasta Włocławek z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Włocławek;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Raport o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego (lata 2010-2016);
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Roczna ocena jakości powietrza atmosferycznego w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2017;
- Woś A., 1999, Klimat Polski, PWN, Warszawa;
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2015 r. poz. 1184);
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 5 czerwca 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 (Dz. U. Woj. Kuj.-Pom. z 2017 r. poz. 2506);
- geoportal.gov.pl;
- geoserwis.gdos.gov.pl;
- geoportal.wloclawek.eu;
- Internetowy Atlas Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
- mapy.mojregion.info.

Janina Witek
 Dyrektor Włocławek
 na środowisko na podstawie art. 74a ustawy
 z dnia 3 października 2008 r. o (...) ocenach
 oddziaływania na środowisko